

Ashley Terlouw ziet angstcultuur

Sterrenkijken bij de burens

Mindfulness: de nieuwste hype

DNA en het embryo

Zwaargewicht Huck naar Nijmegen

Gastcollege popfotograaf HP

WOX

A photograph of two young men in a library. They are leaning over a table covered with stacks of books. One man is pointing at an open book, and the other is looking at it with interest. The background shows bookshelves and library lights.

Het wordt
blokken

Karaktervolle locaties

Studiecentrum Soeterbeek

Ruimte voor concentratie

www.ru.nl/soeterbeek

soeterbeek@fb.ru.nl

of bel: 0486 - 417 450

Uw locatie voor één of meerdaagse cursussen, seminars, vergaderingen, trainingen of conferenties. Ervaar de inspirerende rust.

Faculty Club Huize Heyendael

Dé ontmoetingsplek op de campus

www.ru.nl/facultyclub

E-mail: b.bouman@fb.ru.nl

of bel: 024 - 361 1282

Lunch en diner à la carte, ook arrangementen voor recepties, diners en feesten. Uitstekend geoutilleerde vergaderruimten.

Radboud Universiteit Nijmegen

Universitair Taal- en Communicatiecentrum Nijmegen

UTN

Groeps cursussen UTN najaar 2009

Lastminute-inschrijvingen

Vreemde talen

- Engels o.a.:
  - University of Cambridge Certificates (first, advanced & proficiency level)
  - English for IELTS
- Arabisch - Chinees - Duits - Frans - Italiaans - Russisch - Spaans: diverse niveaus
- Oudgrieks en Nieuwgrieks

Nederlands voor anderstaligen, o.a.

- Groeps- en avondcursussen: alle niveaus
- Spreekvaardigheid
- Schrijfvaardigheid en grammatica
- Puntjes op de i

Voor medewerkers en studenten van de Radboud Universiteit Nijmegen gelden aantrekkelijke kortingen.

Schrijf snel in. Kijk op www.ru.nl/utn

UTN, Erasmusplein 1

6525 HT, Nijmegen

T 024 - 361 21 59

E utn@let.ru.nl

www.ru.nl/utn

Het UTN maakt deel uit van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Autoverhuur Nijmegen

Autoverhuur Nijmegen

Nieuwe Dukenburgseweg 13, 6534 AD, Nijmegen

Postbus 1130, 6501 BC Nijmegen

Tel. 024-3817161

Studenten nu 50% korting op de Volkskrant + gratis 6 dvd-box Buurman & Buurman

Ben je uitwonend student en niet ouder dan 27 jaar, dan betaal je slechts € 13,45 per maand voor een Volkskrant-abonnement.

Meer informatie: volkskrant.nl/studenten.

De actie loopt t/m 31 oktober 2009

Willen weten.

de Volkskrant

KLEINE BOODSCHAP

Gevraagd

Jong & Goed? De Nationale Jeugdraad zoekt een secretaris en penningmeester voor 24 uur en €450 per maand. Check www.njr.nl

M.i.v. 1 oktober zoek ik een student(e), die 2 x 2 uur in de week huishoudelijk werk kan doen, betaald uit pgb. Reacties: 024-3223009 of cj.capri.primus@gmail.com

Aangeboden

Wat nou crisis? Jij bent beter dan de rest. Ontdek jouw sterkste punten op www.geweldigcv.nl!

eetcafé
Allerlei

Culinair eten voor studentenprijzen!

3-gangen studenten menu € 11,95

3 gangen keuzemenu voor 19,- p.p.
Inclusief uitgebreid saladebuffet

Reservering gewenst.
Open van maandag t/m zondag vanaf 17.00 uur

Eetcafé Allerlei

Regulierstraat 59 6511 DP Nijmegen
(loopt parallel aan de Bloemerstraat, bereikbaar via Plein 1944 bij Doddendaal te zijstraat links)

Tel. 024 - 360 29 98

Miljoenen kinderen wereldwijd zijn het slachtoffer van oorlog. Ze moeten vluchten voor geweld, honger en de dood.

Laat ze niet in de steek!

Geef vandaag nog op giro 999. Doe het nu!

www.vluchteling.nl

STICHTING VLUCHTELING

giro

999

DEN HAAG

Inhoud

nummer 3 • jaargang 10 • 17 september 2009

Gluren bij de burens
pagina 20

22

Nederland opent de ogen voor mindfulness

Han Fortmann Centrum
zet zichzelf op de kaart

*'Pijn is een cadeau
dat mensen
niet graag uitpakken'*

FOTO: GERARD VERSCHOOTEN

10

Interview Regelgeving gestuurd door angst

Ashley Terlouw hield op 11 september haar oratie 'Angst en regelgeving'. "De Sanctieregeling Iran geeft in één klap alle Iraniërs in Nederland het gevoel dat ze geen volwaardige burgers zijn."

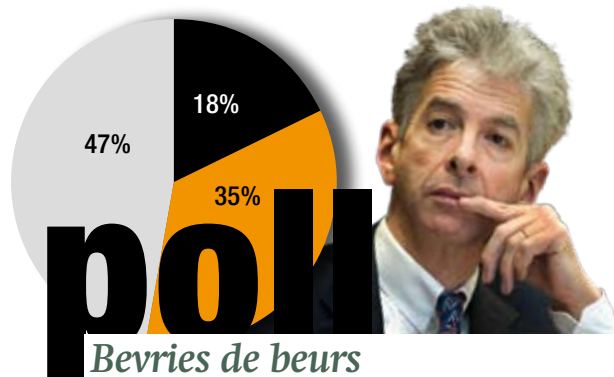
22

Coververhaal Exit eeuwige student

Met strenge maatregelen wil het college van bestuur het studierendement aan de Radboud Universiteit opkrikken. "Er dreigt verschooning. Er wordt wel erg weinig aan de studenten zelf overgelaten."

en verder

- 4 nieuws & opinie
- 8 nieuwsachtergrond
- 18 wetenschap
- 20 jubileum PV Radboud
- 27 vox populi
- 28 cultuur
- 30 vox campus
- 32 backstage

Bevries de beurs

Plasterk wil als bezuiniging de studiebeurzen bevroren. Goed plan?

- Ja, studenten moeten ook hun steentje bijdragen.
- Nee, studenten zijn al genoeg gekort.
- Nee, een crisis bestrijd je door juist méér te investeren in hoger onderwijs.

Op 15 september promoveerde hij aan de Radboud Universiteit. De kennis helpt tandheelkundigen bij de behandeling patiënten die hun gebit zodanig laten verbouwen dat hun gezichtsuitdrukkingen veranderen. | 7 september 2009 | →

Aanbod particuliere kamers neemt toe

Het aanbod van particuliere kamers stijgt fors in Nijmegen, zo blijkt uit cijfers van Kamernet.nl. Het commerciële bemiddelingsbedrijf had in augustus bijna 30 procent meer kamers dan in dezelfde periode vorig jaar. De cijfers lijken aan te tonen dat de economische crisis leidt tot een ruimer aanbod van kamers. | 11 september 2009 | →

Stille fanfare weet van toeten noch blazen

'Mensen weten niet wat ze zien', zegt Lydia van Aert van Cultuur op de Campus. Over de campus marcheert een klein fanfaregezelschap met de juiste kostuums en instrumenten, maar zonder enig geluid. De stille fanfare is bedoeld om te verrassen en te verwarran,

en dat lukt. Lydia: 'Het heeft geen boodschap, het is gewoon kunst.' | 8 september 2009 | →

→ **HET HELE BERICHT LEZEN? GA NAAR VOXLOG.NL**

Geen vensterbank-colleges in Nijmegen

Na een week college lijkt het in Nijmegen mee te vallen met de uitpuilende collegezalen. Daarvoor werd gevreesd na een alarmerende stijging van de vooraanmeldingscijfers.

Sommige opleidingen, zoals economie, leken meer dan te verdubbelen. Maar bij de eerste werkgroepen waren er 'slechts' 35 procent meer studenten dan vorig jaar. Ook bij communicatiewetenschap valt de instroom van eerstejaars mee. "We kunnen het oplossen met een extra werkgroep". Bij rechten is het college 'Inleiding tot de rechtswetenschap' met 500 studenten zoals gewoonlijk goed gevuld (zie

foto). Maar de extra instroom levert volgens decaan Corjo Jansen ook hier 'geen problemen' op. | 9 september 2009 | →

Help NOVA op de campus

Afgelopen seizoenen ontbrak de Nijmegen steeds in het rijtje studentensteden waar de NOVA College Tour langskwam. Dit seizoen lijken de programmamakers de beroerdste niet: Nijmeegse studenten mogen suggesties voor een interessante gast aandragen. Als dat vruchtbare ideeën oplevert wordt Nijmegen één van de opnamelocaties. | 10 september 2009 | →

AKKU-bestuur 'naïef, dom en leugenachtig'

Op de drempel van het academisch jaar zijn de twee studentenfracties, SIAM en AKKURAAD, keihard met elkaar in botsing gekomen. Aanleiding is een triomfalistisch persbericht van studentenvakbond AKKU waarin het voorzitterschap van de raad als een klinkende overwinning op SIAM wordt gevierd. Dat schoot SIAM in het verkeerde keelgat. In een brief wordt het AKKU-bestuur 'leugenachtig' genoemd en 'niet waard om op te treden namens de Nijmeegse studenten'. | 3 september 2009 | →

Lachend naar de tandarts

De ideale – meest aantrekkelijke – lach legt twee tot vier millimeter van het tandvlees bloot. Dat ontdekte tandarts Pieter van der Geld.

'Op zich maakt die paar euro niet superveel uit, maar het gaat ook om het principe. Wij moeten de komende jaren waarschijnlijk sowieso meer inleveren dan anderen, omdat wij degenen worden die het meest verdienen (sterkste schouders, zwaarste lasten enzo). Laat ons nu gewoon even met rust qua bezuinigingen.'

StK, 'Stufi stijgt niet in 2011 en 2102' | 14 september 2009 |

'Het tij keert? Dat mocht je hopen met je sleazy vereniging. Een en al platheid en geen enkel niveau. Hoeveel argeloze eerstejaars hebben jullie dit jaar weer binnen gelokt met een meter bier?'

Pocahontas, 'Verenigingen groeien tegen de trend in', | 9 september 2009 |

'Tuurlijk is het een spelletje. Het is ergens ook wel leuk dat mensen

zich er zo druk over maken. Als de inhoud van introductie bekend zou worden krijgen anti-verenigingsmensen waarschijnlijk de anti-climax van de eeuw.'

Sellout, 'Webgrazen week 37: ontgroeningstijd!' | 14 september 2009 |

'Ik hoorde dat ze bij psychologie al twee collegezalen nodig hadden: in de ene (grootste) stond de docent

en in de andere zaal waren live sheets en audio te volgen!

Jacqueline, 'Geen vensterbank-colleges in Nijmegen' | 9 september 2009 |

→ **OOK RU-GEREN? GA NAAR VOXLOG.NL**

'Hoger onderwijs is nu genoeg uitgekleed'

Door de studiebeurzen in 2011 en 2012 te bevriezen, heeft minister Plasterk de woede van de studenten over zich afgeroepen. Een actie op dinsdag 22 september moet dat aan minister en mensheid duidelijk maken. Maar wat AKKU betreft is dat pas het begin.

Van Plasterk is bekend dat hij studenten het liefst hun volledige studiebeurs zou laten le-

nen. Het is dan ook geen grote verrassing dat hij zijn bezuinigingsopdracht in deze hoek heeft weggezet: een bevroering van de studiebeurzen voor de komende twee jaar. Een onbegrijpelijke maatregel, vinden studentenorganisaties LSVb en ISO. Immers, studenten betalen sinds 2007 ook al mee aan de stijging van de lerarsalarissen met een extra jaarlijkse verhoging van het collegegeld.

Maar het gaat niet alleen om de eigen portemonnee, benadrukt Jonas Sweep, voorzitter van de Nijmeegse studentenverbond AKKU en betrokken bij de actie van aankomende dinsdag. "Het gaat ons ook om de structurele uitholling van het hoger onderwijs. De studentenaantallen stijgen al jaren, terwijl universiteiten moeten rondkomen van hetzelfde bedrag."

De actie op 22 september is voor een belangrijk deel bedoeld om studenten te informeren. Gaan de tijden van een 'hete herfst' herleven? "Het is in elk geval geen hoogzomer meer", zegt Sweep veelbetekenend. ★

facts & figures

De Radboud Universiteit telt 2970 fte: 51% wetenschappelijk en 49% ondersteunend.

Bron: Radboud Universiteit

Verenigingen groeien tegen de trend in

Terwijl verenigingen elders in het land stagnerende ledenaantallen melden, noteerden Ovum Novum en Carolus Magnus dit jaar een recordaantal nieuwe leden. Voor Carolus 115 nieuwe leden en voor Ovum 80, een stijging van ongeveer 15 procent voor beide. De groei van het aantal studenten zou daarbij een rol kunnen spelen, maar volgens Frans de Vries, de nieuwe praeses van Ovum Novum, is er meer aan de hand. Hij ziet een kentering in Nijmegen. "In vergelijking met andere studentensteden speelde het verenigingsleven hier een altijd een bescheiden rol. Maar je merkt dat het tij keert. We zijn geen doorgeslagen traditionalisten met enge ontgroeningen en dat beeld dringt langzaam maar zeker door."

Afgelopen week werd het Han Fortmann Centrum voor Mindfulness geopend. Het centrum richt zich ook op studenten met een flinke korting op meditatiecursussen.

DORPSSSPOMP

Sanne Maris (foto)

Student bestuurskunde

"Ik zet tijdens het studeren liever af en toe vijf minuten keiharde muziek aan om mee te blèren. Daar krijg ik mijn hoofd wel mee leeg."

Loek Eggermont

Student moleculaire levenswetenschappen

"Ik heb niet het idee dat ik het nodig heb. Bovendien heb ik helemaal geen tijd om dagelijks te mediteren.

Het is mij een beetje te zweverig. Ik heb er niet veel mee maar ik heb het ook nog niet geprobeerd."

Gaby Kloosman

Student Duitse taal en cultuur

"Volgens mij heeft onderzoek uitgewezen dat mindfulness werkt. Het lijkt me op zich goed om je te leren concentreren. Maar voor mezelf houd ik het liever bij een uur sporten per dag in plaats van mediteren. Dat lijkt me effectiever."

Koos Ten Bras

Student internationaal en Europees recht

"Om te ontsnappen aan alle afleiding lijkt het me goed om rust te vinden. En of je daarvoor de afwas doet of

gaat mediteren, dat maakt volgens mij niet zoveel uit. Ik denk eigenlijk dat de meeste studenten niet eens toegeven dat ze hulp bij het studeren nodig hebben. Ze zullen eerder nóg meer uren gaan studeren."

Sharon Thal Schoots

Student Nederlands

"Ik vraag me af of bèta-studenten wel in zoiets geloven. Je moet er namelijk wel voor open staan en voor alfastudenten is dat denk ik gemakkelijker. Zelf zou ik liever 's ochtends een uur langer uitslapen dan dat ik die tijd gebruik om te medi-

teren. Ik deed ooit yoga ter ontspanning maar daar zijn mijn studieresultaten niet beter van geworden."

Danielle Simmelink

Student ontwikkelingsstudies

"Ik had er nog niet over gehoord, maar het maakt me wel nieuwsgierig, ik zou er wel meer van willen weten. Ik denk ook dat sommige studenten er baat bij zouden kunnen hebben."

**BELLEN
MET**

studentenpastor
John Hacking

De studentenkerk werd overspoeld door de media nadat John Hacking studenten had uitgenodigd om in een grafvormig gat de grote levensvragen te komen overdenken.

Hoeveel journalisten heb je al op bezoek gehad?

"Inclusief de KRO-reporter die nu opnames maakt: 41. En vanmiddag komt de IKON. De meeste komen uit Nederland, hoewel we ook al bezoek hadden van de WDR."

Hebben ze wel oog voor je boodschap?

"Ze komen vooral omdat ze het als een absurditeit zien: jongeren die in een graf gaan liggen om hun sterfelijkheid te overpeinzen. Dat is raar en misschien zelfs een beetje om te lachen. Maar dat maakt niet uit. Er zijn genoeg kijkers die aan het denken worden gezet. Op die manier krijgt mijn kunstproject meer impact dan ik ooit had kunnen denken."

En dat is belangrijk omdat....

"...Omdat jongeren best eens stil mogen staan bij zoiets belangrijks als de dood. We horen hier vaak van rouwende jongeren dat ze hun verdriet niet bij hun leeftijdgenoten kwijt kunnen. Die hebben er gewoon geen antenne voor. Springen wel met een elastiek aan voeten een ravijn in, maar deinzen terug voor een serieuze gedachte over hun eindigheid. Begrijp me goed: je mag best van het leven genieten. Maar ik denk dat je juist méér van het leven geniet wanneer je een plek hebt voor de dood."

Geen extra geld onderwijsoperatie

Met een heel pakket aan maatregelen wil het college van bestuur het studierendement in Nijmegen opkrikken. Het college stelt echter geen extra geld beschikbaar.

De nieuwe plannen die deze maand aan de orde komen in de medezeggenschap beogen het rendement in de bachelor op te krikken naar 70 procent; nu behaalt nog slechts 52 procent van de studenten in vier jaar het bachelordiploma. Het college denkt dit te kunnen bereiken met onder meer een groter aantal contacturen en meer begeleidingsgesprekken met studenten. Extra geld hiervoor is er niet, zegt rector Bas Kortmann. "Dat moeten faculteiten uit eigen middelen financieren." In de rech-

tenfaculteit ziet onderwijsdirecteur Paul Bovend'Eert dit anders: "Als een studie intensiever wordt voor studenten, is het ook intensiever voor docenten. Dan is een uitbreiding van onderwijsformatie nodig." Studieadviseur Nol Vermeulen van managementwetenschappen begrijpt evenmin hoe alle plannen gerealiseerd moeten worden zonder extra geld. "Betere begeleiding is mooi en belangrijk, maar dan hebben we wél extra menskracht nodig." Hij rekent voor dat de extra begeleidingsgesprekken die het college wil, een verdubbeling betekent voor de formatie van studieadviseurs in zijn faculteit, van 3,2 naar 6,5 fte. *

Zie ook pagina's 12 t/m 17

in de media

'De suggestie dat University Colleges beter onderwijs bieden en meer studenten opleiden voor een wetenschappelijke carrière is nergens op gebaseerd. De meeste promovendi hebben nog altijd een bachelor en master in een erkend vakgebied gedaan.'

Wim Groot en Henriëtte Maassen van den Brink (Universiteit Maastricht), *Financieel Dagblad* 12 september

voor&tegen

Wetenschappelijke medewerkers moeten later met pensioen kunnen.

Pensioenleeftijd omhoog?

Leon Wecke

Polemoloog en 'vrijwillig' wetenschapper (77)

"Natuurlijk kan de pensioenleeftijd omhoog. Kijk naar de stand van medische wetenschap. Je bent niet meer oud op je 65ste, dat is echt verleden tijd. Bovendien is die leeftijdsgrens van 65 te weinig discriminatoir. Iemand die stenen sjuwt als beroep, mag op z'n 65ste echt wel stoppen. Maar wie voornamelijk met z'n hoofd werkt kan nog best een poosje mee. Zolang dat wettelijk niet geregeld is, vind ik dat wetenschappers in elk geval vrijwillig door moeten kunnen. Mits dat op prijs wordt gesteld. Zo behoud je hun expertise, zonder dat je de financiële middelen voor verjonging blokkeert."

Helen de Hoop

hoogleraar Taalwetenschap

"Ik vind dat wetenschappers uiterlijk op hun 65ste moeten plaatsmaken voor jongeren, ook zal zijn ze nog zo goed en ervaren. Kijk eens naar de huidige personeelssamenstelling: meer dan de helft van alle wetenschappers op de universiteit is in tijdelijke dienst, ze rijgen het ene contract aan het andere, zonder uitzicht op een vaste baan. En vaak krijgen ze rond hun veertigste, als ze op de top van hun kunnen zijn, te horen dat ze mogen vertrekken. Je kunt het niet maken om die toch al trage doorstroom nog verder te blokkeren met een hogere pensioenleeftijd. Daarmee verspilt je talent en ervaring."

2040

Tweedejaars student geschiedenis Marike zit versuft in de lightrail magneettrein die over de Heyendaalseweg schiet. Haar scriptie is alweer afgekeurd. 'Te ongeloofwaardig', aldus haar begeleider. Waar is de tijd gebleven dat er nog mannelijke hoogleraren en docenten in het Erasmusgebouw werkten, daar kon je nog een potje bij breken. Zonder dat vrouwengekonkel had ze haar gecombineerde bachelor/masterscriptie 'De eeuwige student' al in haar eerste jaar afgerond. Precies binnen de wenselijke termijn die

onderwijsminister Westerveld in haar 'Turbostudent-wet' had verordend. Nu zat ze in haar tweede jaar met een boete van 20.000 euro en als Marike niet voor kerst afgestudeerd zou zijn, zouden al haar studiepunten vervallen. Bij haar ouders kon ze niet terecht. Die hippies die wel vier jaar over hun studie hadden gedaan, gaven slechts verfoeilijke adviezen. 'Ga eens bij een vereniging of doe eens een bestuursfunctie.' Rector Verdult ziet me al komen. *

Chris-Jan van der Heijden / hoofdredacteur Vox

Mindfulness

“Een? Voel je al wat?” Ik heb mijn ogen dicht, en concentreer me op het puntje van mijn neus.

Ik weet dat ik een neus heb, maar ik voel geen puntje. Althans niet zonder mijn vingers te gebruiken.

Naast me zit Catherine, een collega aan wie ik gevraagd heb wat ze weet van mindfulness. Mindfulness is namelijk helemaal hot, alle cursussen in het Han Fortmann Centrum zijn volgeboekt, en nu gaat het ziekenhuis zich er ook mee bemoeien. Ik wil ook wel mindful zijn, het klinkt hip. “O, dat is heel eenvoudig, dat leer ik je zo,” zei Catherine. “Je moet gewoon alles heel langzaam doen.”

Ze spreekt met autoriteit. Ik ken niemand die zo stellig over de binnenkant van de geest kan adviseren als zij, dus ik voeg me nederig. “Doe je ogen dicht en denk aan je neus.” “Ik merk nog niks,” zeg ik teleurgesteld. “En alles goed blijven beademen,” zegt ze streng. “Je bent niet bij je neus. Geef aandacht aan je neus.” Ik snuif. “Mag ik al weer kijken?” “Nee, je moet je neus voelen.” Ik probeer mijn neusgaten op te rekken. Ik probeer mijn neus te visualiseren. Maar nee. Het begint me te vervelen.

“Misschien zit ik in de weerstand?” probeer ik. “Ja, natuurlijk zit jij in de weerstand,” zegt Catherine. “Jij zit altijd in de weerstand. We doen een andere oefening. Neem een slokje thee. Maar langzaam!” Ik neem opgelucht een slokje thee. “Wat voel je nu?” vraagt ze. “Mijn neus,” zeg ik. Het is nog waar ook. Ik vraag: “Misschien loopt mijn mind een beetje achter? Dat ik de dingen pas denk nadat ik ze gedaan heb?” “Ja precies. Dat ben jij ten voeten uit.” “Maar nu?” “Het moet nog langzamer. Je moet je mind jezelf laten inhalen. Haal adem. En nog eens. En nog eens.” Ik zucht: “Ik. Haal. Nu. Adem.” “Heel goed,” zegt ze. “Je mind is er. Nu moet je nog leren om je mond te houden.” Haar ogen twinkelen. Ze wijst naar het scherm, de film begint.

Mindfulness. So easy. ★

quote

‘Waar mijn Amerikaanse studenten 24 uur per dag en 7 dagen per week de bibliotheek bevolken, besteden mijn Nederlandse studenten gemiddeld 32 uur aan hun studie. Terwijl ik in Amerika tot laat in de avond in mijn kantoor was te vinden, word ik er aan de Radboud Universiteit om 22.00 uur uitgeknikkerd.’

Hoogleraar economie Esther-Mirjam Sent, *de Volkskrant*, 10 september

Ingezonden

Mail je brief naar redactie@vox.ru.nl

Overspel in de kunst

Het is met beeldende kunst op de campus als bij overspel: de betreffende partner is diegene die het laatst weet wat er aan het gebeuren is. Zo moest de Commissie Beeldende Kunst in *Vox* lezen dat er hoofdbrekers zijn in verband met een kunstwerk op de rotonde die men aanlegt bij de kruising Heyendaalseweg en de Kapittelweg. Het zogenaamde probleem getuigt van weinig gevoel voor traditie en inzicht in de kunst in de openbare ruimte op en rond de campus. Er is sprake van een kunstwerk als ‘fraaie entree tot de campus’. Welnu, jaren geleden is door een reeks kunstenaars die toen als adviseurs optraden inzake de inrichting van de campus, het idee gelanceerd om voor iedere hoek van de

campus een soort van kunstzinnige poort te ontwerpen. Het is niet verder gekomen dan het ene werk van Jan Jacobs Mulder. En wil dit kunstwerk bestaande uit een reeks van ritmische blauwe platen nu juist bij bedoeld kruispunt staan! Waarom hetzelfde idee, gerealiseerd en goed func-

tionerend, op zowat dezelfde locatie nog eens overdoen? Het oude voorstel van vier poorten zou bij Rondje Heyendaal verder uitgewerkt kunnen worden op de drie resterende hoeken. En als er een kunstwerk op een rotonde moet komen, dan is het wel op de nu bijna voltooide van de Heyendaalseweg/Erasmuslaan. Deze rotonde is zowat het hart van de campus van de universiteit, het punt waar alles letterlijk om draait. Spontaan en ongevraagd wordt binnen de Commissie Beeldende Kunst teruggedacht aan een kunstproject dat ze eerder probeerde, maar dat om financiële redenen en een gebrek aan draagvlak, niet verder kwam dan een schetsopdracht. Het gaat hier om Leugensteen of Mercuriusherm van Titus Nolte. In de context van 1000 jaar Nijmegen werd hem gevraagd hoe de Romeinse weg te markeren die ooit over het terrein van de Faculteit Wiskunde, Natuurkunde en Informatica liep, maar om zo te zeggen gekerstend werd door er een katholieke universiteit op te bouwen. Hij kwam tot de suggestie van een stuk ruwe weg van basaltsteen met daar midden op een bronzen zuil voorzien van Latijnse inscripties en bovenaan uitlopend in een hoed à la pater Damiaan. Veel van de ingrediënten die tot dit ontwerp leidden, lijken vandaag te verwijzen naar Rondje Heyendaal. Zo'n probleem stelt zich dus ook weer niet. Het is alleen een kwestie van bij de juiste instantie aan te kloppen.

Daan Van Speybroeck
Namens de Commissie Beeldende Kunst Radboud Universiteit

cartoon

Een Cambridgeman aan de Waal

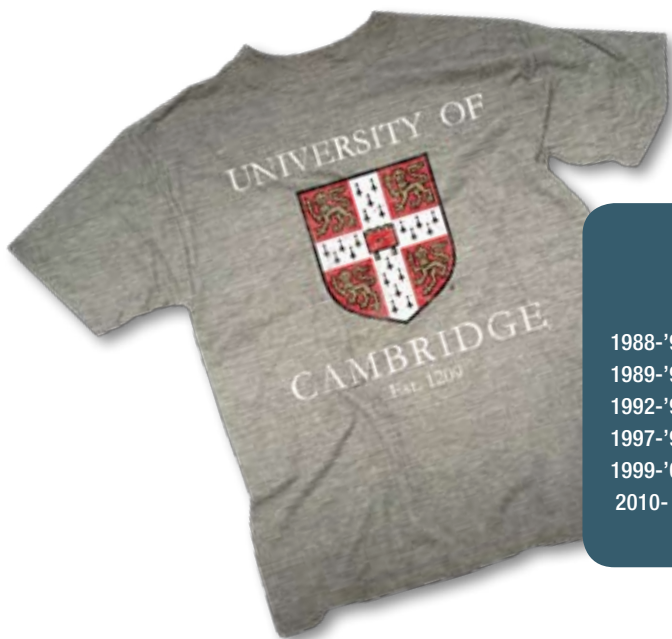
De hoogleraar transfermarkt

Als hoogleraar Organische chemie Roeland Nolte in december met emeritaat gaat, wordt hij opgevolgd door Wilhelm Huck (39), op dit moment nog hoogleraar in Cambridge. Uit een flink aantal “aanlokkelijke aanbiedingen” koos Huck voor Nijmegen. Het waarom achter een opmerkelijke hoogleraartransfer.

Volgens de geruchtestroom in het Huygensgebouw heeft het erom gespannen. Andere Nederlandse universiteiten zouden ook aan hem hebben getrokken. Collegevoorzitter Roelof de Wijkerslooth heeft zich er persoonlijk mee bemoeid. Een researchuniversiteit die in deze tijd mee wil tellen, moet permanent op zoek zijn naar de beste onderzoekers, vindt hij. “Roeland Nolte is een van de meest gerespecteerde en aimabele chemici van Europa. Zijn instituut, het IMM (Institute for Molecules and Materials, red.), en de Radboud Universiteit verdienen bij het emeritaat van Nolte dan ook een ijzersterke opvolger”, aldus De Wijkerslooth.

Dat Nijmegen Huck wil is wel duidelijk, maar waarom wil Huck naar Nijmegen? Waarom verruilt de man Cambridge (twintig Nobelprijswinnaars) voor de Radboud Universiteit (nul Nobelprijswinnaars)? Hoogleraar Moleculaire materialen Alan Rowan, Engelsman van

origine, kent Huck persoonlijk. “Wij werken veel samen. Hij is een van de toppers in de wereld op zijn vakgebied. En hij kent de kwaliteit van ons onderzoek.” Dus toen Rowan en zijn collega’s hem vertelden over de vrijkomende hoogleraarpost bij organische chemie en polsten: ‘Is dat wat voor jou?’, reageerde Huck meteen positief. Wat Rowan zich ook goed kan voorstellen, want Nijmegen doet niet onder voor Cambridge. “Van Cambridge weet ik dat ze nogal de neiging hebben om in hun eigen clubje bezig te zijn. Wij niet. Wij hebben een open model. Er zijn hier veel mogelijkheden om grensverleggend onderzoek te doen.

Wilhelm Huck
(Sittard, 1970)

- 1988-'92 Scheikunde Universiteit Leiden (cum laude afgestudeerd)
- 1989-'92 Propedeuse Geschiedenis Universiteit Leiden
- 1992-'97 Promotie Universiteit Twente (gehonoreerd met DSM Award)
- 1997-'99 Postdoc Harvard University
- 1999-'09 University of Cambridge; 2007: hoogleraar en directeur Melville Laboratory
- 2010- ... Hoogleraar Organische chemie, Radboud Universiteit Nijmegen

De chemie is hier breed opgezet en er zijn veel samenwerkingsverbanden met de fysica, de biologie en ook met medicijnen. En we trekken op dit moment veel studenten. We hebben kortom een enorm dynamische, productieve omgeving.” Wilhelm Huck zelf noemt de vraag van *Vox* waarom hij *of all places* voor Nijmegen heeft gekozen, getuigen van een gebrek aan zelfvertrouwen. “Natuurlijk is de Nijmeegse universiteit op veel punten niet te vergelijken met het achthonderd jaar oude Cambridge. Maar veel individuele chemici in Nederland kunnen zich met gemak met collega’s in Cambridge of de Verenigde Staten meten.” Volgens Huck draait de Nederlandse chemie mee in de hoogste internationale competitie. De buitenwacht heeft gemakkelijk een overspannen beeld van een Nobelprijsuniversiteit als Cambridge, zegt Huck. De ‘prestatiedruk’ in Nijmegen noemt hij mogelijk zelfs hoger. “Als je al in Cambridge zit, is er voor sommigen geen druk meer om te presteren. Nederlanders kijken veel meer naar individuele prestaties, dus je kunt je niet achter de naam van een instelling verschuilen.”

Wetenschap als voetbal

Jeremy Sanders, de baas van Wilhelm Huck in Cambridge, vergeleek eerder dit jaar in een artikel in *de Volkskrant* de wetenschap met de voetbaltransfermarkt. “We doen hetzelfde als een topclub: we proberen de besten te

halen, waar ook vandaan.’ Past de transfer van Huck in dit plaatje? Is er extra met de geldbuidel gezwaaid? De Wijkerslooth: “Ik zou het niet wagen Jeremy Sanders tegen te spreken, maar gelukkig laten wetenschappers zich door heel andere motieven leiden dan voetballers.” De Wijkerslooth noemt de aanwezigheid van een goede wetenschappelijke infrastructuur en “van collega’s met wie goed samen valt te werken”. Speelt geld nog een rol bij het aantrekken van hoogleraren van kaliber? De Wijkerslooth laat zich er niet over

‘Wij gaan in Nijmegen de basis leggen voor de twintig Nobelprijswinnaars van de toekomst’

uit. Jan Kuijpers, decaan van de bètafaculteit, verzekert dat Huck een normaal hooglerarensalaris krijgt. Wel kan Huck profiteren van extra stimuleringsgeld van de universiteit. “Deze zogenaamde opstartgelden kan Huck straks inzetten voor de inrichting van een laboratorium en voor het aantrekken van extra promovendi”, zegt Kuijpers. Huck zelf noemt de vergelijking met de voetbaltransfers maar deels geslaagd. “Ha, voetbal betaalt een stuk beter, denk ik!” Hij beperkt zich tot de constatering dat onder het aantal aantrekkelijke aanbiedingen “het aanbod in Nijmegen financieel competitief is”. Maar net als in de voetbalwereld kijk je ook naar

de rest van het team, zegt Huck. Als aantrekkelijke kant van Nijmegen noemt hij de brede opzet van het vak en de goede integratie met de fysica en de biologie. “Ik wil ook samenwerken met medicijnen. Juist op die raakvlakken is het vak interessant.” Huck’s onderzoek concentreert zich op ‘microdoplets’, druppeltjes water waarin cellen in hun natuurlijke omstandigheden kunnen worden bestudeerd. “Dat sluit mooi aan bij het Nijmeegse onderzoek naar viruscapsules.”

Huck past volgens Roeland Nolte

goed in de ambitieuze plannen van de Nijmeegse chemici om nog meer over grenzen te kijken dan ze nu al doen. “Ik weet dat hij gecharmeerd is van de vitaliteit in het cluster Moleculaire Chemie, de jonge hoogleraren hier, de geweldige faciliteiten, de nabijheid van de fysici. Dat is allemaal zeker zo goed als in Cambridge.”

Betere levenskwaliteit

Catherine Jordan, secretaresse van Huck in Cambridge, noemt haar (bijna voormalige) baas “heel aangenaam” om voor te werken. “Hij toont zich altijd heel betrokken bij de medewerkers van de afdeling.” Dat hij terugkeert naar Nederland ver-

baast haar niet. In zijn tien jaar in Cambridge heeft Huck, volgens Jordan een echte *family man*, zijn banden met Nederland heel goed onderhouden, weet zij. Er zullen ongetwijfeld persoonlijke omstandigheden meespelen, vermoedt Jordan. “Misschien speelt ook een rol dat hij de lagere school in Nederland beter vindt voor zijn twee kinderen.” Wilhelm Huck: “Natuurlijk, persoonlijke omstandigheden spelen altijd een rol.” Ook al zijn hij en zijn gezin al die jaren in Cambridge “prima gelukkig” geweest, hij noemt de overstap naar Nederland welkom. “De kwaliteit van leven is in Nederland veel hoger dan in Engeland. Ook de scholing in lager onderwijs is denk ik beter, al kun je in Engeland natuurlijk kiezen voor betere scholing via privéonderwijs.” Jan Kuijpers verheugt zich over de komst van de eerste hoogleraar uit Cambridge die naar zijn faculteit komt. En nu op naar de Nobelprijs in Nijmegen? Het geheim volgens Huck: “Steun de succesvolle onderzoekers. De ambitie en opzet van het IMM zouden alles mogelijk moeten maken voor onderzoek van dat niveau.” En Roeland Nolte, “een beetje trots” dat Huck hem gaat opvolgen: “Cambridge heeft twintig Nobelprijswinnaars, maar dat is het verleden. Wij gaan in Nijmegen de basis leggen voor de twintig Nobelprijswinnaars van de toekomst.” ★

Tekst: Paul van den Broek en Martine Zuidweg

Ashley Terlouw

‘Vechten tegen onrecht zit in mijn natuur’

Hoogleraar Rechtssociologie Ashley Terlouw (49) hield op 11 september haar oratie, getiteld ‘Angst en regelgeving’, over regelgeving die voortkomt uit angst voor migranten. “De Sanctieregeling Iran geeft in één klap alle Iraniërs in Nederland het gevoel dat ze geen volwaardige burgers zijn.”

1 *U heeft uw oratie gepland op 11 september. Voor het grootst mogelijke effect?*

“Nee hoor. 4 september had mijn voorkeur, want dat is precies vijf jaar na mijn promotie, maar die datum was al volgeboekt. De eerst volgende beschikbare datum bleek 11 september. Pas toen dacht ik: eigenlijk wel een goed idee, want daar sluit ik met mijn verhaal bij aan.”

2 *Veel maatregelen die na 11 september zijn genomen, komen voort uit angst, zegt u in uw oratie. Hoezo?*

“Het meest duidelijke voorbeeld is de Sanctieregeling Iran, die Iraniërs en Iraanse Nederlanders uitsluit van negen studierichtingen en kerncentrales verbiedt om Iraniërs toe te laten. Die regeling is bedoeld om te voorkomen dat nucleaire informatie uit Nederland in Iran terecht komt. Het is maar de vraag of die regeling effectief is. Je vangt daarmee echt niet alle spionnen die je zoekt. Dr. Kahn, de beroemde spion die nucleaire informatie verkocht aan Iran, was een Pakistaan. En een Nederlander kan zoiets natuurlijk ook doen. Toch is de regeling alleen gericht op Iraniërs en Iraanse Nederlanders.”

3 *Welke angst is hier doorslaggevend: de angst voor het uitlekken van nucleaire informatie of de angst voor de vreemdeling?*

“Het loopt denk ik heel erg door elkaar. Het gebeurt wel vaker: er is angst voor een gebeurtenis en die wordt vervolgens toegeschreven aan personen. Dan wordt de angst voor een gebeurtenis geprojecteerd op een bepaalde bevolkingsgroep. En daar gaan we natuurlijk de fout in. Dat moet je niet doen: regelingen treffen die voortvloeien uit angst. Je

moet irrationele angst onderscheiden van rationeel gevaar. Als er echt gevaar dreigt moet je wellicht een regeling maken, maar gericht op dat gevaar en niet op mensen met een andere nationaliteit, afkomst of religie aan wie het gevaar ten onrechte wordt toegedicht.”

4 *De sanctieregeling is toch niet gericht tegen alle Iraniërs?*

“Maar ze heeft wel een inktvlekwerking. Je treft óók Iraniërs en Iraanse Nederlanders die geen natuurkunde willen studeren en helemaal niks met nucleaire informatie te maken hebben. Die krijgen toch een slechte naam door zo'n regeling. Je geeft in één klap alle Iraniërs in Nederland het gevoel dat ze geen volwaardige burgers zijn. Nogal wat Iraniërs die mijn enquête hebben ingevuld, 79 in totaal, wonen hier al heel lang, zijn ook tegenstanders van het regime. Dat ze nu worden gezien als aanhangers van dat regime, doet pijn. Bovendien krijgen ze te maken met werkgevers die denken: Iraniërs, daar zit een luchtje aan. En zelf zijn ze de overheid ook gaan wantrouwen: nu mogen we niet in bepaalde opleidingen en instellingen, maar wat is de volgende stap, wat mogen we straks nog meer niet?”

5 *Heeft u meer voorbeelden van wat u spierballenwetgeving noemt?*

“De inburgeringswet. Die moet ervoor zorgen dat migranten integreren – dat is het positieve idee – maar het komt er ook op neer dat mensen niet anders mogen zijn dan wij. Een ander voorbeeld is de regeling Wisselgeld van de gemeente Nieuwegein, gericht op Roma in die gemeente. Zij kunnen worden gekort op hun uitkering als ze zich niet

aan bepaalde afspraken houden. Of neem de controles op de Somalische bijstandsgerechtigden, waartoe Rutte de gemeenten destijds opriep (in 2003, Mark Rutte was toen staatssecretaris van sociale zaken, red.). Allemaal maatregelen die zijn gericht op een specifieke groep.”

6 *Over de Sanctieregeling Iran heeft u gesprekken gevoerd met ambtenaren van ministeries, medewerkers van universiteiten en verantwoordelijken bij kerncentrales. Wat vonden zij ervan?*

“Het verbaasde me dat eigenlijk niemand de verantwoordelijkheid nam. De ministeries wezen naar de resolutie van de VN-veiligheidsraad waarop de regeling is gebaseerd, met het argument ‘wij moeten dit nu eenmaal doen’ en de universiteiten zeiden: ‘wij kunnen het niet helpen, dit is ons opgelegd door de ministeries’. Een beetje te makkelijk natuurlijk. Die VN-resolutie is een feit, maar er zijn ook andere internationale verplichtingen, zoals de verplichting om de vrijheid van onderwijs te garanderen en het verbod op discriminatie. Geen enkel ander land sluit Iraanse studenten uit van bepaalde studierichtingen en legt sancties op aan universiteiten die ze toch toelaten. Overigens begreep de respondent van de kerncentrale in Borssele niet eens wat er zo geheimzinnig is aan nucleaire informatie: ‘Alles staat toch al op internet,’ zei hij, ‘iedere natuurkundestudent kan begrijpen wat hier gebeurt.’”

7 *U pleit voor meer samenwerking tussen juristen en rechtssociologen. Verwacht u dat dat het recht ten goede komt?*

“Juristen zouden vaker de inbreng van rechtssociologen kun-

nen gebruiken bij de beoordeling van rechtsregels. De effectiviteit van een regeling kun je namelijk alleen nagaan door empirisch onderzoek te doen. Dit voorbeeld van de sanctieregeling laat dat heel goed zien. Om die regeling te beoordelen, moet je weten wat die doet in de maatschappij, wat zijn de neveneffecten? En dat laat mijn onderzoek heel mooi zien. Nou ja mooi ... Ielijk dus in feite.”

8 *Het vechten tegen onrecht, heeft u dat meegekregen van uw vader (oud-politicus Jan Terlouw, red.)? “Mijn moeder is ook maatschappelijk geëngageerd hoor! Mijn moeder heeft jarenlang bij vluchtelingenwerk gewerkt. Ik heb aan allebei mijn ouders enorm veel gehad. Wij spraken thuis veel met elkaar over misstanden, over dilemma's. Ik leg nu nog steeds dingen aan mijn ouders voor. Maar of ik dit ben gaan doen door mijn ouders ... Ik ben mijn eigen weg gegaan. Ik had altijd al een enorm bezwaar tegen onrecht. Vechten tegen onrecht zit in m'n natuur.”*

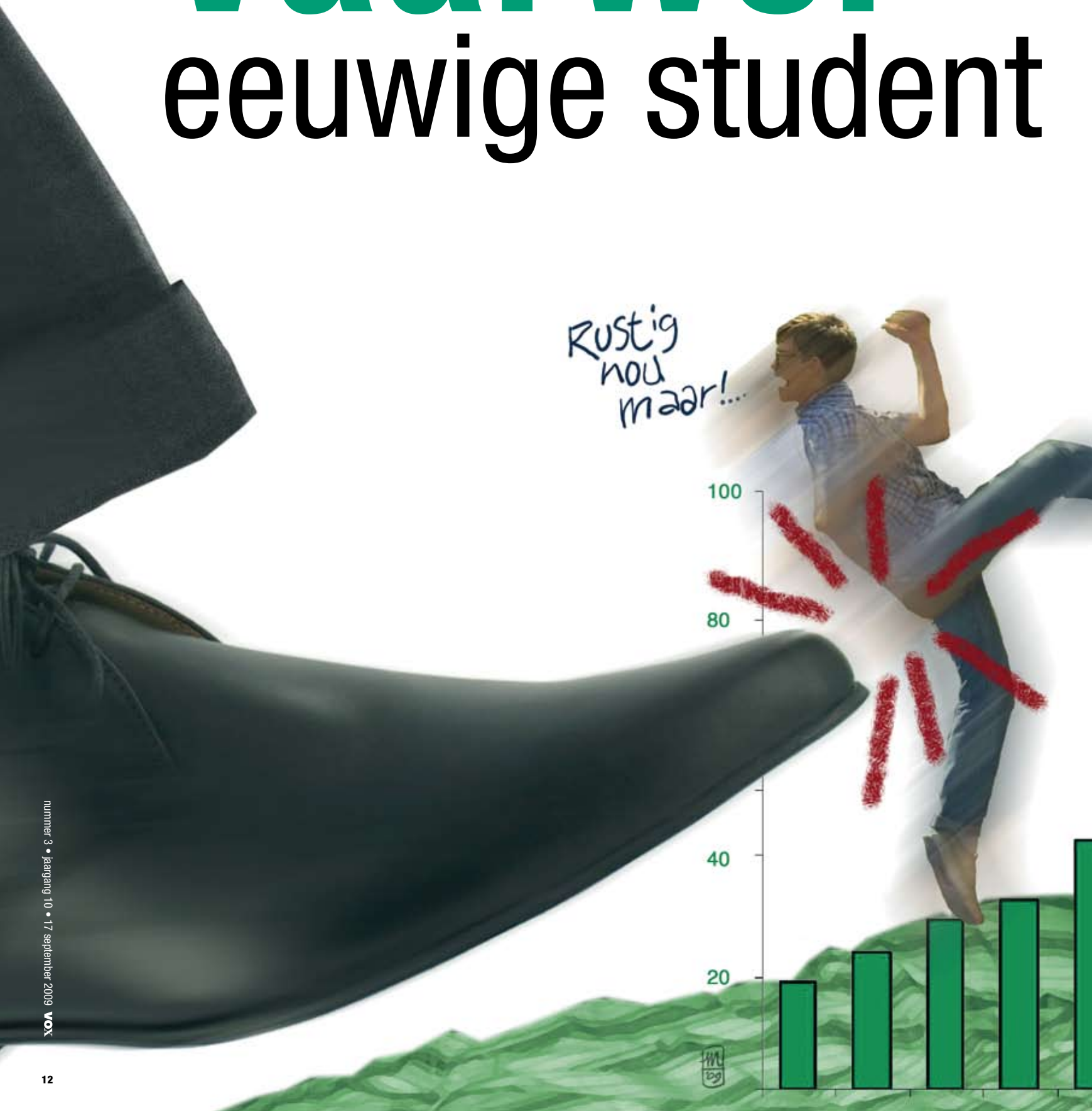
9 *U heeft het tij niet mee. Politici winnen op dit moment veel stemmen met maatregelen tegen migranten.*

“Angst voor migranten is van alle tijden. Maar met 11 september heeft die angst een extra impuls gekregen. We moeten daar alert op zijn. Ik heb veel moeite met politici die meegaan in die angst, die verzuimen om te zeggen: kom op, onze beveiliging is al perfect geregeld, maak je geen zorgen, er is helemaal geen reden om bang te zijn.” ★

Tekst: Martine Zuidweg

Foto: Bert Beelen

Vaarwel eeuwige student

Rustig
hou
maar!

100

80

40

20

Minder herkansingen, betere begeleiding van studenten en strengere overgangsmatregelen tussen propedeuse en bachelor. Dit is nog maar een greep uit de maatregelen die het college van bestuur wil nemen om het studierendement op de Radboud Universiteit op te krikken. *Vox* peilt de eerste reacties. “Er dreigt betutteling. Is er nog genoeg ruimte voor ontplooiing naast het studeren?”

Studieadviseur Nol Vermeulen van de Faculteit der Managementwetenschappen treedt de rij studenten bij zijn werkkamer met kalmte tegemoet. Het ene na het andere gesprek handelt hij af, een drukte die ook te maken heeft met de 639 eerstejaars die zijn faculteit dit jaar verwelkomt, eenderde meer dan vorig jaar. “Vannacht tot half drie maaltjes weg zitten te werken om vragen van studenten te beantwoorden.” Vermeulen wil maar gezegd hebben: het team van in totaal vijf studieadviseurs zet alle zeilen al bij om studenten zo goed mogelijk door de studie te loodsen. “En toch weet maar 50 procent van onze studenten binnen vier jaar het bachelordiploma te halen.” Op tafel ligt de deze maand gelanceerde nota van het college van bestuur, met maatregelen om dit percentage op te schroeven naar

70. “Hoe moeten we dat ooit bereiken? De lat lager leggen zal toch niet de bedoeling zijn.” De nota om het studierendement op te krikken naar 70 procent, belooft de gemoederen in de universiteit nog wel een paar maanden bezig te houden. Eind deze maand is de eerste bespreking in de medezeggenschap, later komen de afzonderlijke maatregelen nog een keer terug voor een finaal akkoord. De afzonderlijke maatregelen om het rendement te verbeteren (zie kader *Harder werken*) vergen een aanpassing in het onderwijs- en examenreglement, wat nog de nodige voeten in aarde heeft. De nota komt niet uit de lucht vallen. Rector Bas Kortmann gaat er in zijn werkkamer eens goed voor zitten om de portee van de kwestie uit de doeken te doen. Het is hem ernst, zoveel wordt in het anderhalf uur durende gesprek wel duidelijk.

“Het is essentieel dat wij er in de komende jaren in slagen het studeren minder vrijblijvend te maken.” De Nijmeegse rector staat hierin niet alleen: alle universiteiten hebben met minister Plasterk afgesproken om in 2014 een rendement van 70 te halen. Landelijk ligt het percentage nu op 45, Nijmegen zit er boven (52 procent). Hoe hard zijn de afspraken met de minister? “Hard”, zegt Kortmann. “Er zullen geen sancties volgen, maar het vertrouwen van de overheid in de universiteiten is in het geding. Als wij die 70 niet halen, zal de minister kunnen ingrijpen met eigen maatregelen. Dat moeten we zien te voorkomen.” Dát de minister de instellingen oproept de studieteugels aan te trekken, vindt de rector begrijpelijk. “De samenleving vraagt zich af wat er met het geld gebeurt. Het is niet uit te leggen dat studenten

Guan Schellekens (l) en Bob van Dijk, leden van de Universitaire Studentenraad.

Harder werken

- Voor alle cursussen geldt een inschrijvingsplicht, mogelijk met voorbereidende taak. Taak niet gedaan: dan geen onderwijs.
- Maximaal één herkansing / herhaaltoets per jaar. Bij grote lappen stof tussentijdse deeltoetsen invoeren.
- Beperking van het aantal parallelle cursussen.
- Stimuleren van scholen en leerlingen om deel te nemen aan voorlichtingsactiviteiten.
- Invoeren van studiekeuzegesprekken voor aanvang van studie, in eerste instantie met risicogroepen.
- Minimaal vijftien contacturen per week in de propedeuse om de binding te versterken.
- Pin2-regeling voor alle studies: alle behaalde studiepunten vervallen indien de propedeuse niet in twee jaar wordt gehaald. Idem: Bin5-regeling: na vijf jaar dient bachelor te zijn gehaald, op straffe van vervallen van studiepunten uit tweede en derde jaar.
- Zelfevaluatieopdracht voor alle eerstejaars studenten na eerste tentamenperiode.
- Intensieve ‘monitoring’ van studenten die toch doorstuderen na negatief of twijfelachtig studieadvies.
- In bachelorfase vier of vijf keer per jaar mentoraatgesprekken met kleine groepen studenten.
- Hoewel de nota over de bachelorfase gaat, worden studenten ook in de masterfase beter ‘gemonitord’, lees: uitgenodigd voor gesprekken indien zich vertraging voordoet.

met belastinggeld jaren te lang over hun studie doen.” Ouders hangen steeds vaker aan de lijn om hun zorgen te uiten over de studievoortgang van zoon of dochter, weet Kortmann. “Ze willen weten of ze de eindstreep nog wel halen.” De rector vertelt over twee van zijn zonen, bij wie het afstuderen maar op zich liet wachten. “Daar heb ook ik me écht zorgen om gemaakt.”

Worstfabriek

Bé Breij is als docent verbonden aan de opleiding Griekse en Latijnse taal en cultuur. Als lid van de ondernemingsraad zal zich later deze maand over de maatregelen buigen. Je kunt niet om de afspraken met de minister heen, stelt ze vast. “En er zitten ook positieve kanten aan de maatregelen. Studenten die te lang blijven hangen wil niemand, dat geeft aan alle kanten stress.” Ook is ze positief over de plannen om de voorlichting te

FOTO: DUNCAN DE FEY

verbeteren, en om via gesprekken de studenten beter te begeleiden. Maar Breij ziet ook een andere kant: de verantwoordelijkheid van studenten. “Natuurlijk, je wilt studenten tegen zichzelf beschermen, maar aan de andere kant moet je ook niet te betuttelend worden.” Volgens Breij heeft de nota een te negatief karakter. “De maatregelen motiveren niet, ze werken niet enthousiasmerend.” De strenge toon roept het idee op van een universiteit als worstfabriek, zegt ze. “Studeren wordt fabrieksmatiger. Op je 18de kom je erin,

op je 23ste eruit. Een kwalijke ontwikkeling.” Nol Vermeulen: “Er dreigt verschooning. Pas op voor betutteling. Er wordt wel erg weinig aan de studenten zelf overgelaten. En hoe zit het met de ontplooiing?” Voor Vermeulen staan de maatregelen haaks op andere dingen die de universiteit wil bereiken: dat studenten zich vormen tot verantwoordelijke burgers, met oog voor de samenleving, gekneed mede door ervaringen naast de studie en in het buitenland. Ook staat volgens hem het streven om het rende-

ment te verhogen op gespannen voet met strengere maatregelen. “De neiging is dan juist om de lat lager te leggen, zodat genoeg studenten het diploma halen.” Hij wijst op de situatie in het hbo, waar als de horde van de propedeuse eenmaal genomen is, iedereen de eindstreep haalt. “Willen we dat hier ook, of blijven we selecteren?” Kortmann wil het nog wel een keer uitleggen: selecteren is prima, maar dan liefst in de propedeuse, die daar ook voor is bedoeld. Wie eenmaal de propedeuse heeft gehaald, wordt in-

derdaad geacht de eindstreep te halen. “De uitval in het tweede en derde jaar is te hoog. We moeten het aantal late afvallers verlagen.” Maar de studie “meer verplichtend” maken, is nog iets anders dan de ook voor Kortmann dubieuze term ‘verschooning’. “Het gaat erom dat we studenten aanzetten tot een uitdagende studie. Het gaat om de inhoud, om de manier waarop we de studenten benaderen. We blijven een universiteit, alleen minder vrijblijvend.”

Streng doch rechtvaardig

Een blik op het lijstje met rendementscijfers leert dat de rechtenfaculteit, na filosofie en religiestudies, onderaan bungelt. De juristen wilden de maatregelen van het college van bestuur niet afwachten: met ingang van dit jaar geldt er een aanwezigheids- en voorbereidingsplicht voor werkgroepen. “Dat is geen teken van verschooning”, benadrukt Paul Bovend’Eert, vicedecaan onderwijs. “Ook op Harvard moet je verplicht aanwezig zijn bij de colleges. En wie een postdoctorale cursus volgt aan onze faculteit, moet huiswerk maken. Die cursisten voelen zich ook niet behandeld als kleine kinderen. Ze hebben een drukke baan, dus een stok achter de deur nodig. Dan kun je toch van studenten niet verwachten dat ze zelf voldoende discipline kunnen opbrengen?” Bovend’Eert is het met de rector eens dat een hardere hand studenten zal aanzetten serieuzer te studeren. “In paneldiscussies, in exitgesprekken met vertrekkende studenten: telkens horen

NOL VERMEULEN

‘Vannacht tot half drie mailtjes weg zitten te werken om vragen van studenten te beantwoorden’

BÉ BREIJ

‘Studenten die te lang blijven hangen wil niemand, dat geeft aan alle kanten stress’

ANDRÉ BAARS, STUDENTENPSYCHOLOOG
‘Docenten moeten meer pedagoog worden’

“Veel studenten die ik zie hebben moeite met de vrijheden die de universiteit biedt: minder contacturen, er worden eisen gesteld aan het zelfmanagement. Anderen kampen met studiestress, het serieuze werk moet beginnen. Uit de nota die nu voorligt, blijkt dat het college van bestuur de studiebegeleiding serieuzer gaat nemen. Dat vind ik een goede stap. Met de strekking van de nota ben ik het eens. Er wordt heldere taal gesproken. Daar hebben studenten baat bij. Studenten, docenten, studieadviseurs, de examencommissie: iedereen weet met deze nota waar hij aan toe is. De propedeuse moet binnen twee jaar gehaald zijn. Punt.

Studenten moeten studeren gaan zien als een beroep. De boodschap bij het betreden van de universiteit moet zijn: welkom, dit is je eerste baan. Iets dat je serieus moet doen, een hoofdactiviteit.

Een kanttekening die ik bij de nota zou willen plaatsen, is dat de begeleiding wordt neergelegd bij tutoren, mentoren en studieadviseurs. Ook docenten zouden een begeleidende rol moeten spelen. We zouden voor elkaar moeten krijgen dat begeleidingsvraagstukken even serieus worden genomen als de inhoud van vak. Docenten hebben de taak studenten academische vaardigheden bij te brengen: zelfmanagement, keuzes maken. Wanneer studenten nu twijfelen aan een keuze, wordt dat gezien als een mislukking. Maar twijfel is een deel van elk creatief proces. Twijfel is belangrijk, en het is erg leerzaam om een uitweg uit twijfel te vinden. Nu zien docenten twijfels en angsten als een tekortkoming. Een docent moet meer een pedagoog worden. Ik zou willen pleiten voor een culturomslag. Niet-vakinhoudelijke competenties moeten als belangrijk worden gezien. Dan zal het studiesucces groter worden.”

we dat studenten te weinig tijd in hun studie steken om hun vakken te halen. Studenten willen helemaal niet snel klaar zijn. Ze gaan een tijdje naar het buitenland, storten zich op extra activiteiten. En dus steken ze te weinig tijd in hun studie. Dat komt doordat er te weinig eisen aan hen worden gesteld.” Met de nieuwe aanwezigheidsplicht wil de faculteit studenten aanzetten actiever te studeren. Niet eens zozeer vanwege het studiesucces. Bovend’Eert: “Ach, het rendement is voor mij niet heilig. Wat telt, is de kwaliteit van de opleiding. Als studenten trouw de colleges en werkgroepen volgen, zullen ze hun vak beter gaan beheersen. Dat is wat we willen: goede juristen afleveren. Geen studenten die nu en dan een werkgroep volgen en met meer geluk dan wijsheid hun tentamens halen.”

Simpele dingetjes

Nee, het college van bestuur slaat de plank mis met de strakke nieuwe maatregelen, vinden Bob van Dijk en Guan Schellekens. Ze zijn lid van de universitaire studentenraad, de een als voorzitter, de ander als hoofd

van de commissie die zich bezighoudt met de onderwijsplannen van het college. “Een groot mankement van deze nota is dat de oorzaken van studievertraging en -uitval door de rector en de zijnen uit de duim zijn gezogen”, zegt Schellekens. “Hoezo zou het lage rendement te maken hebben met studenten die vallen voor de aantrekkelijke kanten van het studentenleven? De nota beweert dit wél, maar een recent rapport van de Inspectie van het Onderwijs (zie kader *Onderwijsinspectie*) rept hier met geen woord over.” Schellekens maakt duidelijk dat er wél veel te winnen is op het gebied van voorlichting, begeleiding en de aansluiting op het vwo. “De voorlichting is niet transparant genoeg. Instellingen houden een promotiepraatje. Zo ontstaat een verkeerd beeld bij aankomende studenten. Daarnaast zou een intensievere begeleiding van studenten hen kunnen behoeden voor het maken van verkeerde keuzes.” Bovendien laat de aansluiting van het vwo op de universiteit te wensen over.” Schellekens, die moleculaire levenswetenschappen studeert, neemt zichzelf als

voorbeeld. “Ik was op het vwo niet gewend serieus aandacht aan school te besteden. Wat ik daar in drie weken deed, doe ik hier in een dag. Op de universiteit kan ik me het niet veroorloven een half college niet op te letten. Dat was op de middelbare school geen probleem.” De slechte aansluiting op het vwo is ook vicedecaan Bovend’Eert opgevalen. “Veel studenten die bij rechten binnenkomen, zeggen dat het eindexamen en het profielwerkstuk weinig voorstellen. Ze zijn niet gewend veel stof te bestuderen. Studievaardigheden moeten dus worden aangeslepen.” Maar niet door de rol van strenge schoolmeester te spelen, vinden Van Dijk en Schellekens. Bob van Dijk: “Wij pleiten voor een studentvriendelijkere houding. Waarom zou je je toe-

vlucht nemen tot een strenge P in 2-regeling of een bindend studieadvies? Dat zijn oplossingen waarvan de werking ongefundeerd is. Pas na intensievere studiebegeleiding zou je zulke paardenmiddelen kunnen overwegen. Nu raken veel studenten onnodig gedupeerd.” Van Dijk vindt het ondenkbaar dat eenmaal behaalde studiepunten worden afgepakt, zoals bij de P in 2-regeling het geval is. “Al word je tachtig. Werk dat gedaan is, is gedaan.” De beide studenten kennen voorbeelden van ‘simpele dingetjes’ die kunnen worden gedaan om studenten beter te begeleiden. Van Dijk weet dat bij algemene cultuurwetenschappen wordt gewerkt met een tutorstelsel. “Een ouderejaars neemt een groepje eerstejaars onder zijn hoede, die met simpe-

PAUL BOVEND'EERT

‘Ach, het rendement is voor mij niet heilig. Wat telt, is de kwaliteit van de opleiding’

Onderwijsinspectie: Sterke onderwijscultuur

In haar rapport *Werken aan een beter rendement* (mei 2009) noemt de Inspectie van het Onderwijs de uitval van studenten te hoog. De belangrijkste reden is dat studenten een keuze maken in de 'verkeerde richting', waar ze soms pas laat achterkomen. Als andere oorzaken wijst de inspectie op een gebrekkige aansluiting op de vooropleiding en op een geringe binding met de opleiding en de docenten. De inspectie weet ook hoe het beter moet. Wat helpt zijn gesprekken aan de poort, om te bezien of een student wel bij de opleiding past. Verder wijst de inspectie op een onderwijsorganisatie in kleine groepen en op een actieve, persoonsgerichte studiebegeleiding in de propedeuse.

le vragen of problemen met de planning bij hem kunnen aankloppen. De druk op docenten en studieadviseurs is zo wat lichter." Schellekens: "Een ander leuk voorbeeld is het portfolio-experiment dat dit jaar op de bètafaculteit wordt uitgevoerd. Iedere student schrijft een aantal maal per jaar een zelf-evaluatie en heeft daarover een gesprek met een docent. Zo kan een verkeerde studiekeuze vroegtijdig aan het licht komen."

Kleinschaligheid

Wie zijn oor in de faculteiten te luister legt, bij Nol Vermeulen en Bé Breij bijvoorbeeld, mist in de nota de aandacht voor de onderwijscultuur. Het is bekend dat een goed onderwijsklimaat minstens zo bevorderend werkt op studierendement als de knoet van strenge maatregelen. "De rol van docenten en adviseurs is essentieel", zegt Breij. De crux zit in het organiseren van kleinschaligheid. "Onze kleinschaligheid bevordert het rendement. Docenten kunnen studenten persoonlijk aanspreken, en studenten weten bij wie ze terecht kunnen." Nol Vermeulen omarmt het streven naar kleinschaligheid, en het team van adviseurs in zijn faculteit probeert de drempel naar studenten zo laag mogelijk te leggen. Maar het streven komt onder druk als de universiteit "de deuren wagenwijd blijft openzetten". Ook weer zo'n voorbeeld van "haakse opvattingen", vindt Vermeulen. "Aan de ene kant willen we almaar meer studenten, maar als je zo groot wordt, komen rendementen on-

der druk. Geef mij een instroom van vijftig studenten, en ik zorg voor een rendement van zeventig." De studie waar Vermeulen nu zorg voor draagt (bedrijfskunde) telt dit jaar een instroom van 270.

De dubbelhartigheid in de plannen signaleert ook Bé Breij. "Als je zo rigoureuus het rendement wilt verbeteren, zul je harde maatregelen moeten nemen, zoals het bindend studieadvies, maar dat gebeurt niet. We zijn streng en lief tegelijk." Overigens ziet Breij helemaal niks in zo'n bindend advies. "Je betaalt er een hoge prijs voor, ben ik bang: verschooning, betutteling, kwaliteitsdaling."

Hoewel de nota er met geen woord over rept, wil Bas Kortmann die handschoen wel oppakken: het bindend advies is voor hem niet langer taboe. De laatste jaren hebben veel universiteiten voor bepaalde opleidingen dit paardenmiddel inmiddels ingevoerd, en ook in Nijme-

gen staat de deur inmiddels open. Dit jaar gaat in de faculteiten rechten en letteren een experiment van start om de haalbaarheid van het bindend advies in kaart te brengen.

Volgens Kortmann kan een goed onderwijsklimaat heel goed gedijen in een grote studie. Hij wijst op burgerlijk recht, de sectie waaraan Kortmann voor zijn rectoraat was verbonden. "Voor ons als docenten was onderwijs belangrijk. We juttten elkaar op. Dat draagt zeker bij aan een beter studierendement." Het onderwijsklimaat staat inderdaad niet in de plannen, beaamt de rector, die dit meer een zaak vindt voor de opleidingscommissies. Soms is het klimaat niet wat het moet zijn, vindt hij, en dan moeten studenten aan de bel trekken in die commissies. "Er zijn ingeslapen clubs, en daar moet je bovenop willen zitten. Maar sommige van die commissies functioneren helaas niet goed."

Snijden in bestuursmaanden

Is met de nota dan het einde in zicht van een zalige studietijd, met naast de studie tijd voor genoeg drank, uitgaan en nevenactiviteiten? Nol Vermeulen en Bé Breij maken zich zorgen, Kortmann niet. Ook hij koestert de ontplooiing, ook hij is warm pleitbezorger van activiteiten naast de studie. "De universiteit vraagt iedere student 35 uur per week aan zijn of haar studie te besteden. De discipline die dit vereist, geeft tegelijkertijd ruimte om tijd te besteden aan activiteiten buiten de studie waarmee studenten zich kunnen ontplooiën." En dit zijn wat de rector betreft activiteiten náást de studie, niet in plaats van. In Nijmegen wordt te vaak een heel jaar lang de studie onderbroken voor iets als een bestuursfunctie, vindt hij. Het stelsel dat dit mogelijk maakt, de 'bestuursmaanden', mag van de rector wel een tandje minder. Dit stelsel maakt het mogelijk dat studenten voor een aantal functies een beurs krijgen van de universiteit, soms voor een voltijdse twaalf maanden. "Dat zou wat mij betreft alleen nog moeten kunnen bij hoogste uitzondering. Ik vind het stelsel momenteel wat te ruimhartig." Guan Schellekens is tegen het snijden in bestuursmaanden. Sommige grote verenigingen vergen nu eenmaal een inzet van twaalf maanden, en de inzet van het bestuurswerk loont. "Je krijgt ervan mee dat een universiteit meer te bieden heeft dan een studie." Het scala aan praktische vaardigheden dat je in dit werk opdoet, is pure winst, vindt Guan. "Voor wie een rasechte onderzoeker wil worden volstaat de studie, maar anderen moeten zich gedurende hun studie zien te onderscheiden. En dat kan met bestuurswerk." ★

Tekst: Paul van den Broek en Maartje Bakker

Illustratie: Miesjel van Gerwen

Bas Kortmann

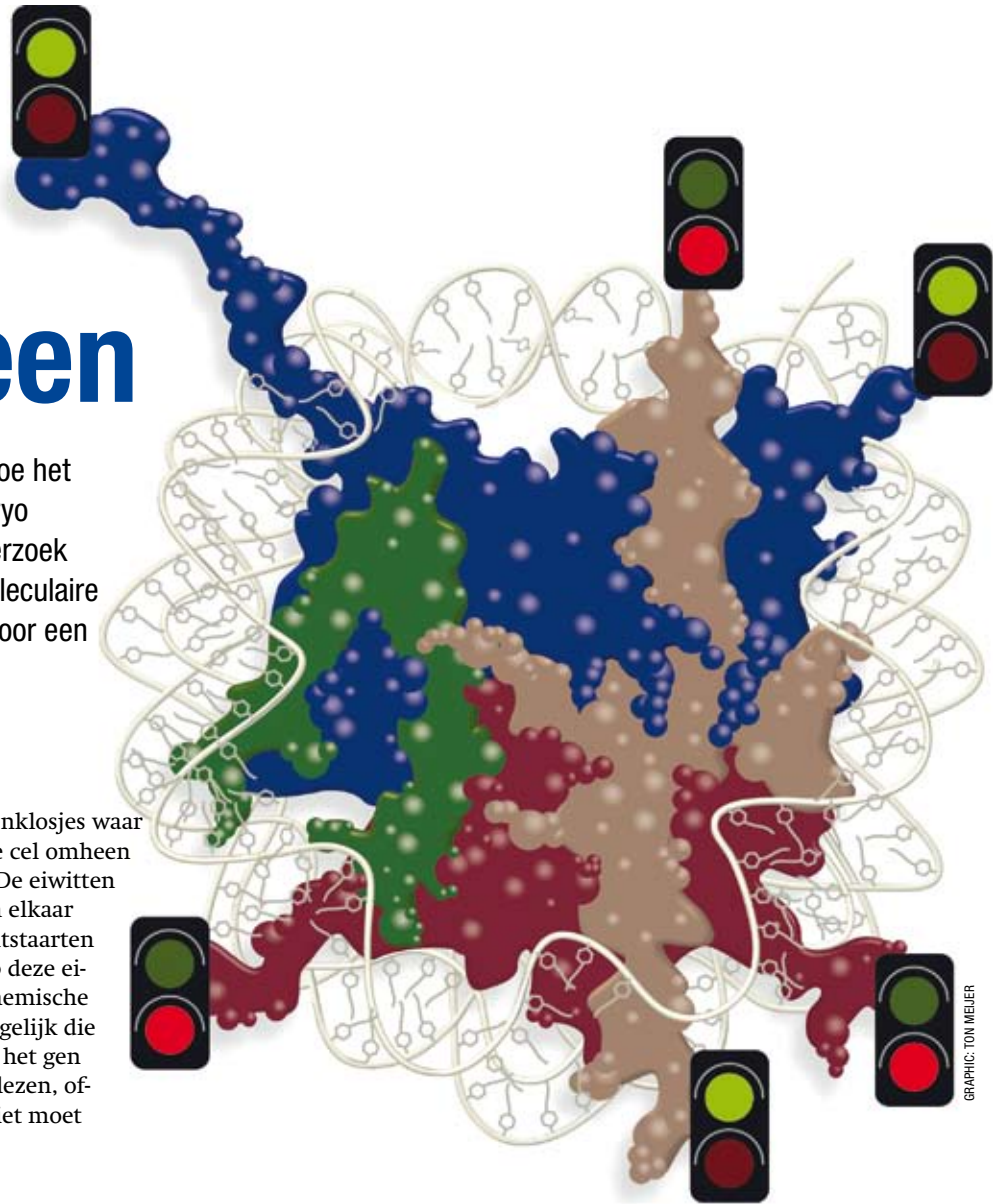
'Het is niet uit te leggen dat studenten met belastinggeld jaren te lang over hun studie doen'

DNA doet het niet alleen

Voor het eerst hebben onderzoekers laten zien hoe het vroegste aanschakelen van het DNA in een embryo werkt. En dat gaat wezenlijk anders dan uit onderzoek met losse stamcellen bleek. De resultaten van moleculaire biologen van de Radboud Universiteit zijn goed voor een publicatie in het tijdschrift *Developmental Cell*.

Alle cellen in ons lichaam hebben hetzelfde DNA, maar het is duidelijk dat niet elke cel hetzelfde doet. De eiwitten waar het DNA omheen is gerold, blijken een grote rol te spelen bij die differentiatie. Ze doen mee met het aflezen van de genetische code. In feite zorgen ze ervoor dat een cel een gen wel of juist niet afleest. Die eiwitten, ze heten histonen,

zijn een soort garenklosjes waar de DNA-sliert in de cel omheen wordt gewikkeld. De eiwitten liggen stevig tegen elkaar aan, alleen de eiwitstaarten steken uit. Juist op deze eiwitstaarten zijn chemische veranderingen mogelijk die ofwel aangeven of het gen moet worden afgelezen, ofwel dat dat juist niet moet gebeuren.

GRAPHIC: TON MEIJER

Deeltjesversneller CERN: een jaar later

Een jaar geleden werd met veel bombarie de deeltjesversneller van CERN in werking gezet. Enkele weken later al ging het mis. Een stroomstoring in een soldeerverbinding maakte dat een heliumleiding beschadigd raakte: einde oefening en een fikse vertraging. Hoe staat het een jaar later met dit enorme natuurwetenschappelijke experiment?

“Vrij goed”, luidt het antwoord van Nicolo de Groot, hoogleraar Experimentele deeltjesfysica aan de Radboud Universiteit en als onderzoeker verbonden aan het Europese centrum voor deeltjesonderzoek (CERN). “De reparaties zijn afgerond en de magne-

FOTO: BERT BEELEN

ten zijn vrijwel helemaal afgekoeld. Nog twee maanden en dan gaan we weer van start.” De nieuwe aanvangsdatum staat

voor eind november in de agenda. Maar omdat de verbindingen tussen de magneten nog niet helemaal zeker zijn, wordt dit keer

voorzichtig begonnen met een testjaar. Een jaar geleden keken onderzoekers geëmotioneerd toe hoe de grootste deeltjesversneller ter wereld in werking werd gezet. Toen er later een grote storing optrad, reageerden de onderzoekers net zo geëmotioneerd, vertelt De Groot. Zelf zat hij niet in zak en as. “Het is frustrerend om een jaar te wachten, maar we hebben de tijd goed gebruikt.” Het is volgens de natuurkundige vooral vervelend voor studenten en promovendi. “Wachten hoort bij ons vakgebied. Het duurt tien jaar om een project als dit te ontwikkelen en ook nog eens tien jaar om het te bouwen. Maar als je als jonge onderzoeker begint met het idee ‘ik ga wat zien’ en het gebeurt niet, dan is dat

In onderzoek met losse stamcellen werden beide chemische signalen tegelijk gevonden. In een echt embryo is het anders, ontdekten Gert-Jan Veenstra en Henk Stunnenberg, moleculaire biologen van het Nijmegen Centre for Molecular Life Sciences (NCMLS). Ze keken naar het verschijnen van de chemische signalen op de histonen in het vroegste embryonale stadium van de klauwpad, en zijn daarmee de eersten die deze processen in een gewerveld dier beschrijven. Zij ontdekten dat het chemische vlaggetje 'lees mij af' eerst verschijnt en 'lees mij niet af' pas later, en alleen in de cellen die het gen niet tot expressie moeten brengen.

De onderzoekers konden dat vaststellen door listig gebruik te maken van de supersnelle genoom sequencer waarover het NCMLS beschikt. Deze analyseert het genoom in stukjes. Wat zegt dit resultaat nu over ons mensen? Veenstra weet het nog niet helemaal zeker, maar hij heeft sterke aanwijzingen dat deze eerste embryonale ontwikkeling bij zoogdieren hetzelfde verloopt. ★ IR

een grote teleurstelling." Folkert Koetsveld is zo'n gedupeerde onderzoeker. De Nijmeegse fysicus zat een jaar op CERN voor zijn promotieonderzoek. Hij was voor zijn proefschrift afhankelijk van de data die de deeltjesversneller moest gaan voortbrengen. "In mei ben ik, eerder dan gepland, teruggekomen uit Genève." Vanwege de vertraging heeft Koetsveld zijn promotieonderzoek moeten aanpassen. Maar nu is hij over de teleurstelling heen. "Mijn proefschrift zal nu vooral gaan over het kalibreren en de analyse van gesimuleerde data. Dat is niet heel sexy, je komt er niet mee in *de Volkskrant*. Maar ik heb de hoop om er – via een postdoc – alsnog bij te zijn als de machine volledig in werking is." ★ JG

De wereld achter de oppervlakkige quotes

Te pas en te onpas komen uitspraken van wetenschappers terug in het publieke debat. Het Soeterbeeck Programma zet in een nieuw programma zes vooraanstaande geleerden centraal en belicht de wereld achter de snelle quotes.

"Een goed voorbeeld is Peter Sloterdijk. Heel vaak kom je uitspraken van hem tegen in de media. In het nieuwe programma willen we nagaan waar die quotes eigenlijk vandaan komen." Dit zegt programmamaker Judith Steenkamer van het Soeterbeeck Programma. Deze week ging het programma *Actuele denkers* van start met, inderdaad, Peter Sloterdijk. In de serie van in totaal zes avonden zal steeds een (Nijmeegse) wetenschapper optreden om het denken van de hoofdpersoon in een bredere context te plaatsen. Sloterdijk lag dinsdagavond in handen van hoogleraar René ten Bos, als filosoof verbonden aan de managementfaculteit. Er volgen nog avonden rondom onder anderen Amartya Sen en Jacques Derrida.

Het programma *Actuele denkers* mag begrepen worden als een aanval op oppervlakkigheid, waarin de media een grote rol spelen. "Journalisten zijn nu eenmaal op zoek naar een pakkende quote. Ze moeten opvallen, ze willen prikkelen, maar de keerzijde is dat zulke quotes een eigen leven gaan leiden." Als er in het publieke debat al ruimte is voor uitleg, pakt die volgens Steenkamer

regelmatig verkeerd uit. "Sloterdijk is vaak verkeerd uitgelegd, iets dat hem een leven lang blijft achtervolgen. Dat motiveerde ons om nu eens verder te kijken: wat hebben mensen als Sloterdijk ons écht te zeggen."

De zes denkers zijn geselecteerd op hun rol in het hedendaagse debat. Amartya Sen, die de eerstvolgende avond (1 oktober) aan de orde komt, is niet weg te slaan uit het debat over globalisering. En de Canadese filosoof Charles Taylor op zijn beurt heerst in het debat over individuele vrijheid versus het belang van gemeenschap. Een opvallende denker in de serie van zes is Joseph Ratzinger. Steenkamer: "Iedereen kent hem als paus, maar weinigen weten wat zijn ideeën als theoloog zijn, terwijl veel van zijn uitspraken juist op die theologische achtergrond zijn gebaseerd." De avond rond Ratzinger ligt in handen van Hermann Häring, behalve oud-hoogleraar in Nijmegen ook voormalig leerling en medewerker van de paus toen deze nog in Tübingen doceerde.

Het is het Soeterbeeck Programma ernst met de diepgang. Een half uur per avond wordt besteed aan *close reading* van teksten van de besproken denkers. Steenkamer weet uit eerdere ervaringen, bijvoorbeeld met lezingen tijdens de maand van de filosofie, dat het niet te hoog is gegrepen. "Die avonden vergen ook het nodige van het publiek, en lopen altijd heel goed. Er is op dit moment veel vraag naar iets verdiepends."

★ PvdB

FOTO: GERARD VERSCHOOTEN

Een kijkje bij de buren

Deze maand bestaat Personeelsvereniging Radboud veertig jaar. Een belangrijk onderdeel van de lustrumactiviteiten is het 'kijkje in de keuken'. Wie wel eens wilde weten hoe het er op andere afdelingen van de universiteit aan toegaat, kon kiezen. Met stip op één: de sterrenwacht. "Wij astronomen zijn weinig romantisch."

“We hebben pech met het weer”, opent hoogleraar Sterrenkunde Paul Groot. “We kunnen vandaag de projectie van de zon niet zien.” De sterrenkunde heeft zich in de laatste decennia enorm ontwikkeld, maar op het weer hebben de heren astronomen nog altijd geen invloed. Groot doceert over de geschiedenis van de sterrenkunde in een volgepropt zaaltje in het Huygensgebouw. Universiteitsmedewerkers blijken een speciale interesse te hebben in de ge-

heimen van het heelal. “Je kunt hem niet over het hoofd zien, die telescoop op het dak van het Huygensgebouw”, zegt Tineke Janssen, secretaresse bij geneeskunde, biomedische wetenschappen en MMD. “Ik wilde eens zien waar die voor wordt gebruikt. Ik kijk altijd naar boven, naar de sterren. Fascinerend dat je iets dat zo ver weg is als een ster, toch kunt zien.” Groot vertelt intussen trots dat de Radboud Universiteit het meest uitgebreide telescopenpark heeft van alle universiteiten van Nederland. De meest in het oog springende is de knal-

Een vereniging met 7000 leden

rode radiotelescoop die, in de wijde omtrek zichtbaar, het dak van het Huygensgebouw siert. “Een paar jaar geleden kreeg de radiotelescoop een opknapbeurt. Toen werd ik gebeld: in welke kleur ik het ding wilde hebben. ‘Doet u maar Radboud-rood’, zei ik. Ik heb daar uitsluitend positieve reacties op gekregen. Alleen Roelof de Wijkerslooth vindt het helemaal niks. Maar ik ga hem écht niet meer overschuldigen.”

Verschrikkelijke twinkelersterren

Terwijl Groot zich een weg baant door de geschiedenis van de telescoop, van Galileo Galilei via de inmiddels wat verouderde lenzen-telescoop naar de hypermoderne spiegeltelescopie, luistert zijn publiek geboeid. Waar menig college onderbroken wordt door luidruchtige studenten, komt er van de medewerkers van universiteit en ziekenhuis niet meer dan instemmend geknik en sporadisch een vraag.

Hoogleraar Groot is intussen aanbeld bij de koning onder de telescopen: de ESO VLT in Chili, die feitelijk uit vier telescopen bestaat. De spiegels in de vier afzonderlijke telescopen van deze *Very Large Telescope* hebben elk een doorsnee van een dikke acht meter. Het Nijmeegse team mocht onlangs bijdragen aan de ontwikkeling van de nieuwste toepassingen voor deze megatelescoop. “Intussen verichten we ook een deel van ons onderzoek daar, want daarvoor zijn onze eigen telescopen een paar maatjes te klein.”

“Soms kun je beter vanuit de ruimte naar de sterren kijken”, zegt Groot. “Sterren twinkelen vanwege storingen in de atmosfeer en dat vinden wij astronomen verschrikkelijk. Weinig romantisch inderdaad, maar dan kun je voor observatie maar beter boven de atmosfeer gaan zitten. Hoewel dat dan weer verschrikkelijk duur is.” Het eerste zweempje romantiek ontstaat als Groot verhaalt over

Van 14 tot en met 25 september viert personeelsvereniging Radboud haar veertigjarig jubileum. Jan Medendorp, hoofd van het PV-bureau en organisator van ‘kijkje in de keuken’ vertelt: “De personeelsvereniging telt zo’n zeven-duizend leden, verdeeld over universiteit en ziekenhuis. Medewerkers hebben vaak geen idee van wat er buiten hun eigen afdeling gebeurt op deze enorme campus. En toch is gemeenschapszin ontzettend belangrijk binnen zo’n grote organisatie. Daarom hebben we ‘kijkje in de keuken’ bedacht. We wilden, naast het gebruikelijke bedrijfssporten, de afdelingen ook eens op een andere manier met elkaar in contact brengen. Ze laten zien wat er binnen universiteit en ziekenhuis allemaal gebeurt. Voor ‘kijkje in de keuken’ hebben zich maar liefst 650 deelnemers aangemeld. Binnen drie dagen zat praktisch alles vol. De reacties zijn tot nu toe uitsluitend positief. Grote kans dus, dat dit onderdeel in de toekomst nog eens terugkomt. Of ik zelf ergens ben gaan kijken? Ik neem een kijkje in de keuken van het college van bestuur. Het kan nooit kwaad om daar eens je gezicht te laten zien.”

De vijf meest populaire ‘kijkjes in de keuken’:

1. Sterrenwacht
2. Gebarentaalonderzoek
3. RIVER-lab
4. High Field Magnet Laboratory
5. Donders Centre for Cognitive Neuroimaging

De personeelsvereniging organiseert in deze jubileumweken verschillende activiteiten op het gebied van cultuur en sport. Muziek in de pauze, een speciale versie van Radboud Reppen en Roeren en een tennistoernooi. Voor een volledig overzicht van alle activiteiten: www.pvradboud.nl.

sterrenkraamkamers, ‘witte dwergen’, ‘zwarte gaten’ en de enorme dichtheid van de ‘neutronenster’. “Die dichtheid is bijna niet voor te stellen. Probeer de complete wereldbevolking in een suikerklontje te duwen en je komt in de buurt.” Maar zijn toehoorders willen meer. Ze willen naar de sterrenwacht, in de grijp-

doen. Ik werk hier nog niet zo lang, dus ik heb me ingeschreven voor alle ‘kijkjes in de keuken’ die agendatechnisch haalbaar waren. Een prachtige kans om eens wat meer van dit immense bedrijf te zien. Maar de sterrenwacht vind ik heel erg interessant.”

Dan mag de groep eindelijk de

‘Het Erasmusgebouw is een geliefd studie-object voor studenten. Weet dus wat je doet als je daar een kantoor hebt’

ze koepels op het dak van het Huygensgebouw, waar het échte werk geschiedt.

NEC-fans in het Erasmusgebouw

“Ik kom zeker nog een keer terug om naar de sterren te kijken,” zegt Léon Haszing, sinds kort in dienst als senior IT auditor in het UMCN. “Ontzettend indrukwekkend, wat ze hier allemaal

grijze koepels betreden. Omdat de zon vandaag niet zichtbaar is, worden de telescopen gericht op het Erasmusgebouw. Er klinkt opgewonden geroezemoes:

“Voor de Erasmustoren is toch zeker geen telescoop nodig? Die staat maar een paar honderd meter verderop.” Een student sterrenkunde verzekert ons dat we met deze telescoop flink kunnen

inzoomen. “Pas op, het Erasmusgebouw is een geliefd studie-object voor studenten. Weet dus wat je doet als je daar een kantoor hebt.” Op een groot paneel drukt hij een knop in, waarop de koepel begint te draaien.

“Nu wordt het spannend!” klinkt er uit het publiek. En inderdaad: dit is de magie van de sterrenkunde. Het dak van de draaiende koepel begint open te schuiven en de telescoop wordt op de opening gericht. “Dat moet een bijzonder gezicht zijn, als het donker is en er daadwerkelijk sterren aan de hemel staan”, wordt er ergens gefluisterd. Eén voor één klimmen de medewerkers op een trapje om met eigen ogen te zien hoe dichtbij de telescoop de Erasmustoren haalt. We zien een NEC-poster in een van de kantoren hangen. Het is alsof je door een hele grote verrekijker kijkt. Maar met deze verrekijker kun je ’s nachts de kraters op de maan tellen.

Shona Borst komt lachend van het trapje af. Ze werkt op de afdeling Pathologie in het UMC St Radboud. “Ik vind dit prachtig! Ik weet veel te weinig van sterrenkunde, daarom wilde ik er vandaag wat meer over leren. Sterren hebben iets mystieks. Daar heb ik wel wat mee.”

In de volgende koepel, waar we door weer een andere telescoop naar het Erasmusgebouw kijken, vertelt promovendus Karst dat het onderzoek in dit vakgebied vooral verricht moet worden in Chili, op Hawaï en op de Canarische Eilanden. “Wat een straf!” lacht de groep. “Dat valt nog vies tegen”, protesteert Karst. “Sterren kijken doe je ’s nachts. Als je dan na weer een nacht doorhalen om negen uur ’s ochtends je bed in rolt, is de romantiek van het vak ver te zoeken.” Na nog een laatste blik op het Erasmusgebouw besluit het merendeel van de groep nog eens in de latere uurtjes terug te keren naar de sterrenwacht. Voor het échte werk. ★

Tekst: Bregje Cobussen

Nijmeegs centrum voor mindfulness geopend

Wat mindfulness doet

met het brein

Mindfulness blijkt voor depressieve mensen goed te werken. Even goed als antidepressiva. Maar hoe het werkt, is nog een raadsel. Hoogleraar Psychiatrie Anne Speckens hoopt een antwoord te vinden in het kersverse Han Fortmann Centrum voor Mindfulness.

Het klinkt gemakkelijker dan het is: *mindful* of 'in het hier en nu leven'. Als je danst, muziek maakt of intensief sport, is het voor de meeste mensen nog wel te doen. Maar zo tijdens de dagelijkse drukte raak je nogal eens verstrikt in gedachten over wat je nog allemaal moet of in vervelende gevoelens over een onnodige ruzie met je geliefde. Mensen die depressief zijn, blijken daar nog veel meer moeite mee te hebben. Zeker wanneer zij al vaker een depressie hebben gehad, kan zoiets al de *trigger* zijn voor een terugval. Depressieve mensen zijn gevoeliger voor negatieve prikkels en kunnen ze ook minder goed loslaten, waardoor ze vaak in een negatieve spiraal terechtkomen. Biologisch gezien: het stresssysteem is ontregeld

A woman with short brown hair, wearing a red cardigan and grey leggings, is sitting on a windowsill. She is looking out of the window at a lush green landscape with trees and bushes. The window is open, and the view is bright and clear.

*Hoogleraar Anne Speckens:
'Nu er wetenschappelijk meer
ondersteuning is voor de
werking, wordt mindfulness
steeds meer geaccepteerd'*

waardoor het chronisch actief blijft. Het reageert daardoor niet alleen overmatig op stressoren, het teveel aan stresshormonen remt ook de aanmaak van het bekende geluksstofje serotonine. En dat is op zijn beurt weer belangrijk voor de goede werking van de prefrontale cortex, een stukje van de hersenen dat vlak achter je achterhoofd zit. En dáár worden nu precies onze cognitieve en emotionele processen gecontroleerd. Die controle raakt dus zoek. Vandaar dat de toch al te heftige stressreactie ook nog eens minder goed afgeremd wordt.

Bij vaak mediterende mensen blijkt precies het omgekeerde het geval, ontdekten Amerikaanse onderzoekers al in 2000, en zo ontstond de Mindfulness Based Cognitive Therapy (MBCT), een combinatie van cognitieve therapie en mindfulness training. Die vooral voor terugkerend depressieve mensen inderdaad goed bleek te werken. De uit het boeddhisme afkomstige aandachtskunst is dus minder zweverig dan ze op het eerste gezicht lijkt. Hoogleraar Psychiatrie Anne Speckens werkt al vier jaar met deze therapie bij depressieve patiënten. Ze stond samen met wiskundehoogleraar en boeddhist Henk Barendregt en Stan Gielen, hoogleraar Biofysica aan het Nijmeegse Donders Institute, aan de wieg van het vernieuwde Han Fortmann Centrum. "We wilden een meer academische draai aan het centrum geven door gedegen wetenschappelijk onderzoek, onderwijs en patiëntenzorg aan de trainingen te koppelen. Dat past natuurlijk ook veel beter bij de universiteit." In het centrum zal naast klinisch onderzoek naar de effectiviteit van mindfulness, voor het eerst ook fundamenteel hersenonderzoek plaats gaan vinden naar wat er precies in de hersenen gebeurt en verandert door meditatie. Speckens: "We weten inmiddels dat het werkt, maar nog nauwelijks hoe en waarom."

Is deze therapie wel geschikt voor alle patiënten? Moet je niet al gewend zijn bewust over jezelf na te denken? "Het lijken in eerste instantie in-

derdaad wel depressieve mensen met een hogere opleiding te zijn die zich voor deze behandeling aanmelden. Ik kan me voorstellen dat er ook mensen zijn die meer moeite hebben met deze behandelvorm. Maar dat neemt niet weg dat zij er ook baat bij zouden kunnen hebben. We zullen de behandelingen die we

hebben dan misschien in een wat andere vorm moeten gieten, zodat het ook voor hen toegankelijker wordt.”

Bij mindfulness leer je gedachten te accepteren zonder erover te oordelen. Ik kan me voorstellen dat een suïcidale gedachte accepteren heel angstig kan zijn. Bent u niet bang dat het kri-

tieeloos accepteren van zo'n gedachte juist leidt tot het uitvoeren ervan?

“De ervaring leert dat de angst en wanhoop vaak ook te maken heeft met het idee van ondraaglijkheid van deze gevoelens en niet alleen door de suïcidale gevoelens zelf. Depressieve mensen vinden het bijvoorbeeld vaak eng om hun gevoel toe te laten,

De hype van mindfulness

Met het symposium ‘Mindfulness in het dagelijks leven’ werd op zaterdag 12 september het startschot gegeven voor het nieuwe Han Fortmann Centrum. Nijmegen is daarmee het wetenschappelijke epicentrum van mindfulness geworden. *Vox* was bij de aftrap.

Het Han Fortmann Centrum viert de opening als hernieuwd centrum én zijn dertigste verjaardag met het symposium ‘Mindfulness in het dagelijks leven’. In de toekomst zal het centrum zich, in samenwerking met het UMC St Radboud, voornamelijk bezighouden met mindfulness. Voor wie het na alle aandacht in tijdschriften en kranten de afgelopen weken toch gemist heeft: mindfulness is training in aandacht. Het is een oefening om met de aandacht aanwezig te zijn in het hier en nu, en bij alles wat zich in het hier en nu voordoet – de adem, lichamelijke sensaties, gevoelens, gedachten, geluiden. Of zoals het Han Fortmann Centrum het op zijn website omschrijft: ‘Je leert hoe je opener en bewuster in het leven kunt staan en minder hoeft te handelen vanuit inadequate, automatische patronen. Je leert hoe je meer in het hier en nu kunt zijn en minder verzeild hoeft te raken in het verleden of je bezorgd hoeft te maken over de toekomst.’

Het is druk in de Aula. Zoals bij de vele mindfulness-cursussen in het land bestaat het publiek op dit symposium vooral uit vrouwen van middelbare leeftijd. Een scala aan lezingen en workshops vult de dag. Zo vindt in de Academiezaal de workshop ‘omgaan met obstakels’ plaats. Ted van Rijt, directeur van het Han Fortmann Centrum en tevens mindfulness-trainer, klinkelt met een belletje en nodigt iedereen uit de ogen te sluiten en “aan te komen” bij de sessie. “Pijn,” zo zegt Van Rijt, “is een cadeau dat men niet graag uitpakt. Wij houden er niet

Ted van Rijt.

Het volgeboekte symposium ‘Mindfulness in het dagelijks leven’ toont de populariteit van mindfulness.

van, maar het biedt ons mogelijkheden tot ontwikkeling.” Het is stil. Daarna begint een korte meditatie waarin iedere deelnemer een persoonlijk obstakel voor de geest mag halen. In tweetallen wordt vervolgens gesproken over dit obstakel, zonder elkaar aan te kijken of te onderbreken. “Sorry hoor,” zegt iemand, “maar wat is eigenlijk het doel van deze oefening?” Van Rijt, bekend met dit soort vragen, antwoordt met een glimlach: “Dat blijkt later wel.”

Spirituele vervanger

Mindfulness is populair. Maar waarom eigenlijk? Henk Barendregt, wiskundehoogleraar en fervent meditatietrainer vermoedt dat de leegloop van de kerk de aantrekkingskracht van mindfulness heeft ver-

groot. Een verklaring die door verschillende mindfulness-trainers en cursisten wordt gedeeld. De monomane aandacht voor geld en spullen en de grote invloed van de natuurwetenschappen, hebben de westerse spiritualiteit doen verschrallen.

Maar is dat de enige reden waarom het symposium is volgeboekt? Voor veel bezoekers zit de aantrekkingskracht juist in de mix van mindfulness en wetenschap. Het jargon van mindfulness en de oorspronkelijke boeddhistische context roept vaak een lichte argwaan op en een ernstige wetenschappelijke benadering biedt daarvoor tegenwicht. Marit Hoek, bezoeker en ADHD-coach uit Rotterdam. “Bij ons in de buurt schieten de mindfulness-praktijken als paddestoelen uit de grond. Ik ben er erg in geïnteresseerd, ook vanwege mijn beroep, maar welke praktijk moet ik kiezen, wat is goed?” Dat geldt ook voor bezoeker Marian Peeters: “Hoe weet je anders of mindfulness geen kwakzalverij is?” Henk Barendregt, die in zijn lezing uitgebreid op de relatie tussen de natuurwetenschappen en mindfulness ingaat, eindigt zijn verhaal met een serieuze waarschuwing. Mindfulness is een hype. Met de aandacht die daarbij hoort moet serieus worden omgegaan opdat de praktijk niet ont-aardt. Het Han Fortmann Centrum voor Mindfulness wil hieraan bijdragen via wetenschappelijk onderzoek en een te ontwikkelen postgraduate opleiding. Beide zijn noodzakelijk. Ook al suggereren onderzoeken dat mindfulness effect heeft, het is nog nagenoeg onbekend hoe dit effect tot stand komt. Daarnaast zijn er veel kapers op de kust die onder de vlag mindfulness snel geld willen verdienen.

Ondertussen is Ted van Rijt in zijn nopjes. Met een bescheiden glimlach neemt hij felicitaties voor het succes van het centrum in ontvangst. Hij kijkt rustig om zich heen. “Men is op een fijne manier aanwezig. Hier en nu”, besluit hij met een knipoog. ★

Tekst: Walter Breukers

Wetenschappelijk bewijs voor het effect van mindfulness

- De grondlegger van Mindfulness Based Cognitive Therapy (MBCT) is Jon Kanat-Zinn van de universiteit van Massachusetts. Hij kwam bij toeval in aanraking met meditatie en dacht dat het van nut kon zijn voor de behandeling van uitbehandelde patiënten. In 1979 startte hij als experiment de eerste training *Mindfulness based stress-reduction* – en die bleek te werken.
- Uit een onderzoek van John Teasdale (2000, universiteit van Cambridge) onder 145 patiënten met terugkerende depressies, bleek dat van de mensen die minstens drie depressies achter de rug hebben na MBCT nog maar 37 procent terugviel, terwijl dat bij de groep met een normale behandeling 66 procent was. In 2004 werden deze resultaten nog eens bevestigd door een herhalingsonderzoek van Teasdale onder 75 patiënten. Hier viel 36 procent van de MBCT groep terug tegenover 78 procent van de controlegroep. Een ruime halvering dus.
- Uit onderzoek van klinisch psycholoog Willem Kuyken van de universiteit van Exeter in 2008 onder 123 terugkerend depressieve patiënten bleek MBCT even effectief als antidepressiva. Het psychisch welbevinden na MBCT was zelfs hoger.
- Hoogleraar Gedragstherapie Rudi De Raedt en Saskia Braet van de universiteit van Gent vonden in hun lopend experimenteel onderzoek eerste aanwijzingen dat na aandachtstraining met MBCT depressieve patiënten minder gevoelig werden voor negatieve prikkels en opener stonden voor positieve.

maar als ze het toch doen, is het juist een hele opluchting. Dat er daarna eigenlijk niks gebeurt. Dat ze er niet 'in blijven', maar daarna gewoon verder leven. Het kan dus ook gebeuren dat mensen juist minder bang voor hun doodswens worden. Maar ik moet er wel nadrukkelijk bij zeggen dat mindfulness bij suïcidaliteit op dit moment nog in het kader van wetenschappelijk onderzoek wordt toegepast, onder begeleiding van mensen die deskundigheid hebben op dit gebied.”

In een folder van het Han Fortmann Centrum werd gesproken over 50 procent minder kans op terugval dan bij een reguliere behandeling. Dat is nogal wat.

“Dat is zeker een goed resultaat. Zeker omdat bij mensen met drie of meer depressies in het verleden 90 procent terugvalt. Als je dat aantal kunt halveren, is dat natuurlijk prachtig. In Engeland heeft klinisch psycholoog Willem Kuyken (universiteit van Exeter, red.) het vergeleken met antidepressiva, en het effect bleek hetzelfde. Het kan daarmee dus een alternatief worden voor pillen.”

U pleitte in uw oratie ook al voor cognitieve therapie als alternatief voor medicijnen. Schrijft u mensen liever geen pillen voor?

“Ik ben daar als arts vrij neutraal in. Het gaat om de voorkeur van mensen. Sommigen mensen zeggen: ‘Geef mij maar een pil, dan ben ik er vanaf.’ Anderen vinden het een vervelend idee om hun hele leven medicijnen te gebruiken. Wij hebben nu ook een subsidie gekregen om juist de combinatie van medicijnen en deze therapie te onderzoeken, hopelijk geeft die een nog beter resultaat. Wat me wel opvalt, is dat mensen soms een beetje passief en gelaten worden door het gebruik van medicijnen. Ze worden echt patiënt en slachtoffer en dat is helemaal niet nodig en kan de verschijnselen zelfs verergeren. Mindfulness zet mensen nu juist terug in hun eigen kracht. Ze nemen weer leiding over hun eigen leven. Ik denk dat dat heel belangrijk is.”

Werken alleen psychiaters die zelf geïnteresseerd zijn in de boeddhistische filosofie met MBCT of wordt het inmiddels ook door anderen toegepast?

“In het begin was er gezonde scepsis, maar nu er wetenschappelijk meer ondersteuning is voor de werking, wordt het steeds meer geaccepteerd. Je leert bij mindfulness echt op een andere manier in het leven te staan, meer ervaringsgericht. Dat is geen trucje, maar een levenshouding. Ik denk dat je, om dat over te kunnen brengen, ook wel zelf op die manier in het leven moet staan: *practice what you preach*. Ik mediteer zelf ook. Dat helpt zelfs als je er alleen onderzoek naar doet. Om te weten hoe iets effect kan hebben, moet je wel een idee hebben wat het is en dan helpt het als je er zelf ervaring mee hebt.”

Kan dat het onderzoek ook niet juist in de weg staan, als de onderzoeker het resultaat eigenlijk al verwacht?

“Juist in dit soort gebieden moet je je daar heel goed bewust van zijn en zorgen dat je onderzoek aan alle wetenschappelijke eisen voldoet. Misschien nog wel strenger dan normaal.” ★

Tekst: Ilse Schuurmans

Fotografie: Gerard Verschooten

Workshop tijdens het congres 'Mindfulness in het dagelijks leven'.

VOXPopuli

Berichten uit de medezeggenschap
van de Radboud Universiteit Nijmegen

bovenste rij, vlnr: Bé Breij, Sylvia van der Weerden, Doris Einsiedel, Norbert Hermesdorf, Rob Lenders, Guiselle Starink-Martha, Louis Konickx, Margot van den Berg, Lettie Lubsen.
onderste rij, vlnr: Robert Arpots, Wilma Philipse, Peter van Griensven, Bernadette Smelik, Claudia Krops, Henk de Jager.
Niet op de foto: Lutgarde Buydens, Fer Hoekstra, Nanne Migchels, Ben Polman, Erwin van Rijswoud, Guido Swart.

September 2009: een nieuwe samenstelling van de Ondernemingsraad. Oudgediende Machiel Karskens geeft het stokje door aan nieuweling Erwin van Rijswoud.

> Meerstemmig

Erwin van Rijswoud is een van de tien nieuwe leden van de OR. Hij werkt als promovendus bij filosofie en wetenschapsstudies aan de Faculteit der Natuurwetenschappen, Wiskunde en Informatica. Erwin wilde zich naast zijn onderzoek bezighouden met meer bestuurlijke en beleidsmatige vraagstukken. Hij raakte betrokken bij het Promovendi Overleg Nijmegen (PON). “Na een paar GV’s te hebben bijgewoond besloot ik dat dit iets was waar ik me voor in wilde zetten. De discussies hadden inhoud en waren constructief, de sfeer was goed, en het spectrum aan onderwerpen dat behandeld werd verrassend breed. Dat sprak mij aan.” Machiel Karskens, hoogleraar Sociale en Politieke Wijsbegeerte aan de Faculteit der Wijsbegeerte, neemt afscheid omdat hij “van de CAO met pensioen moet”. Liever had hij nog een paar jaar doorgewerkt in het ‘wij-werkverband’, zoals hij de academische gemeenschap noemt. Machiel hoopte via de OR de

manco’s van het top-down bestuur onder de aandacht te kunnen brengen, maar na vier jaar is hij teleurgesteld over het resultaat: “Het enige dat de OR bereikt heeft is een regeling voor werkoverleg, maar op veel faculteiten is zelfs die regeling een dode letter.” Ook aan het personeelsbeleid schort volgens Machiel nog het één en ander. “Er is weliswaar aandacht gekomen voor loopbaanplanning, maar het loopbaanbeleid blijft uit: er is nog steeds geen fatsoenlijk beleid, zoals een tenure track, voor tijdelijk aangestelde onderzoekers, terwijl zij meer dan vijftig procent uitmaken van de onderzoeksformatie.” Voor de nieuwe OR is er dus nog genoeg werk te doen. Erwin voelt zich als eerste verbonden met het belang en welzijn van promovendi. “De Promovendi Enquête heeft in 2008 een goed beeld gegeven van de ervaringen en obstakels voor promovendi. De komende uitsplitsing van de enquêteerden per faculteit geeft aanvullende informatie waar we weer mee verder kunnen. Ook

voel ik me betrokken bij een meer duurzaam inkoopbeleid. Heeft *fair trade* een behoorlijk aandeel op de campus? Als het aan mij ligt wel.” Erwin neemt zich voor praktisch en pragmatisch te zijn. “Ik wil na een discussie wel uitkomen op een concreet punt. Soms moet je eerst luisteren en lezen over een discussie voordat je je punt maakt, soms moet je ad rem en aplomb zijn. De kunst is om te leren wanneer je het een of het ander moet doen.” Machiel kijkt met plezier terug: “De academische gemeenschap is geen ‘volk’ zoals de titel Vox Populi doet vermoeden, en kan net zomin als ‘Het Volk’ met één stem spreken. Spreken is meerstemmig, dat doe je met elkaar. In de academische wereld geldt zelfs dat je al volop aan het werk bent wanneer je met elkaar spreekt over dat werk. Wat is er nu mooier dan in zo’n club te kunnen meepraten over het besturen ervan? Daarvoor is de OR bedoeld: je kunt daar niet alleen met elkaar spreken, maar ook iets zeggen over het werk. En daar gaat het om.”

De Kolom

Zo werkt de OR

De Ondernemingsraad van de Radboud Universiteit Nijmegen behartigt de belangen van het personeel en levert een constructieve bijdrage aan het algemeen en strategisch beleid van de universiteit. De OR vergadert in de Gezamenlijke Vergadering (GV) met de Studentenraad (USR) in cycli van circa drie weken. Het gezamenlijk overleg met het College van Bestuur staat daarbij centraal. De OR heeft een aantal vaste commissies. Deze commissies hebben tot taak onderwerpen op hun terrein voor te bereiden. Ook personeelsleden met een specifieke deskundigheid van buiten de OR kunnen zitting krijgen. De meeste commissies oefenen hun taken uit in gezamenlijke commissies met studentleden vanuit de USR.

Op dit moment kent de OR acht commissies:

- Bestuurlijke en Organisatorische aangelegenheden (BO)
- Financiën, Investerings en Nieuwbouw (FIN)
- Personele Aangelegenheden
- Onderwijs, Onderzoek en Maatschappelijke dienstverlening (OOM)
- Public Relations (PR)
- Scholing
- Verkiezingen
- Veiligheid, Gezondheid, Welzijn en Milieu (VGWM)

Onderwerpen in de september cyclus

De vergaderingen zijn openbaar. Op 21 september en 28 september 2009 vanaf 14.00 uur komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Studierendement en –begeleiding in de bachelorfase
- Loopbaanbeleid bij de RU: Invoeringsplan notitie ‘Een helder perspectief’

Meer informatie

Alle agenda’s, stukken en verslagen zijn beschikbaar op de website van de Radboud Universiteit Nijmegen via:

www.radboudnet.nl/inspraak.

Contactinformatie

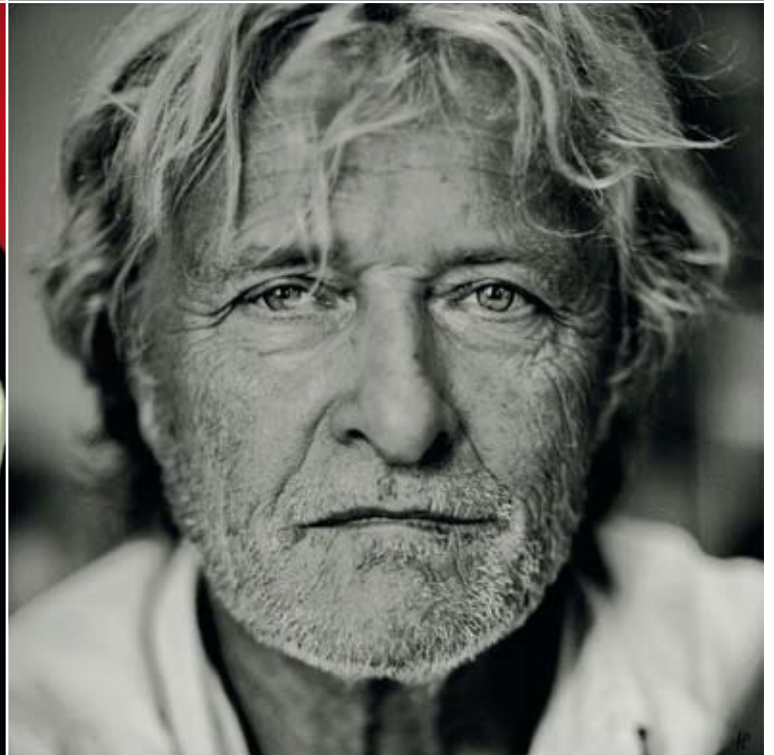
VOX populi wordt u aangeboden door de Ondernemingsraad. Lees verder:

www.radboudnet.nl/voxpath

Gastcollege popfotograaf Hans Peter van Velthoven

'Ik probeer iemand te

Foto's van Van Velthoven. Met de klok mee: Kane, Marilyn Manson, The White Stripes en Rutger Hauer.

lezen'

Op donderdag 24 september geeft fotograaf Hans Peter van Velthoven (44) een gastcollege fotografie. Van Velthoven maakte naam met zijn pakkende beelden van popartiesten. Twee keer won hij daarmee de zilveren camera. Wat is zijn geheim?

Wat maakt een foto tot een echte Van Velthoven?

“Directheid, ongecompliceerdheid, geen fratsen, dat kenmerkt mijn werk. Zwart is bij mij zwart. Ik bepaal vooraf mijn compositie en niet achteraf op de pc. Ik gebruik ook geen filters. Sfeer interpreteren is denk ik mijn sterke punt. Ik fotografeer niet zozeer de realiteit, maar probeer eerder de sfeer te pakken. Bij een portret probeer ik iemand te lezen. Tijdens een shoot ontstaat er dan gaandeweg een gevoel en dat gevoel wil ik weergeven. Je moet bij mij dus niet zijn voor een reproductie.”

Je fotografeert veel grote popsterren. Hoe lukt het je die voor de lens te krijgen?

“Ik probeer altijd mezelf te blijven en te zeggen wat ik echt vind. Geen geslijm. Dat waarde- ren ze. Maar natuurlijk vinden ze mijn werk ook gewoon mooi.”

Wat kun je vertellen over deze foto's?

“De foto van Kane is gemaakt in de Kuip. Ik had 15 seconden om deze plaat te schieten, maar alles klopt. De blik en de pose van Dinand Woesthof en de danseres. De jonge jongen in het publiek die vol verbazing opkijkt. Deze foto straalt rock&roll uit. Ook de lucht op de foto werkt mee. De foto van Marilyn Manson is gemaakt op Pinkpop. Het onweerde en regende en dat gaf de sfeer een ontzettende boost. Op

een gegeven moment ging Manson op de knieën en kwam kruipend recht op me af. Ik wist dat dit het moment was. De foto van The White Stripes heb ik gemaakt in een hotelkamer. Ik had een rode doek meegenomen voor de achtergrond. Die kleuren, samen met de uitdrukking van Jack White vanonder zijn pet, maken de foto. Het portret van Rutger Hauer ontstond spontaan. Ik ontmoette hem bij een videobedrijf en we raakten aan de praat. Het klikte direct en hij vond mijn foto's mooi. *Out of the blue* zei hij: 'En nu ga jij van mij een portret maken.' Dat ging heel natuurlijk. Naar mijn mening zie je die oprechtheid terug in deze foto.”

Wat ga je vertellen tijdens je college?

“Ik wil veel beeld laten zien en het beeldingsvermogen prikkelen. De mensen in de zaal wil ik aansporen met hun camera een situatie te interpreteren in plaats van alleen te registreren. Wat doet die persoon of die muziek met jou? De sfeer die jij voelt, moet je durven te interpreteren. Het oog van de camera moet rechtstreeks verbonden zijn met je hart. Dan ga je vanzelf betere foto's maken.”

★ CvdH

Gastcollege HP van Velthoven: 24 september, aanvang 20.00 uur, CC5, CollegezalenComplex, Mercatorpad 1, entree gratis, www.hanspeter.nl

Doen&laten

Tekst: Alex van der Hulst

Film Gigante

Grote mannen hebben een klein hartje, zo zegt men altijd. Net als dat kleine mannen opvliegend zijn. De grote hoofdrolspeler in *Gigante* heeft inderdaad dat kleine hartje. Jara is nachtwaker in een supermarkt, waar hij slaapt, kruiswoordpuzzels maakt en met de bewakingscamera's speelt. Totdat zijn aandacht wordt getrokken door schoonmaakster Julia. Jara wordt langzaam een obsessieve voyeur waarbij hij balanceert op de grens van goede bloedverlegen lobbies en engerd. Mannen die Julia dwarszitten krijgen met Jara te maken, alleen Julia lijkt van zijn bestaan niets te weten. Uiteindelijk moeten er enkele rigoureuze dingen gebeuren om Jara uit zijn schulp te krijgen. Een Argentijnse film met weinig tekst, veel humor en een *feelgood* einde.

Vanaf 1 oktober, Lux

Debat Community Arts

Ambtenaren en kunstenaars, het blijft een vreemde combinatie. Nu hebben ze weer community arts bedacht, kunst die groepen bij elkaar moet brengen. Gezellig met zijn allen de kliko's in de buurt vingerverfen. Daar hangt de geur van mislukking over. Kunst is er juist om de boel op scherp te zetten. Kijk naar Jonas Staal, Hermann Nitsch en Barnett Newman. Drieg Kabouter Buttplug in het centrale perkje te zetten en zie eens hoe snel de buurt verbreedt in verontwaardiging. Laat het aan de creatieve jeugd over om als nieuwe Banksy's illegaal die kliko's op te fleuren. Juist dan heeft de buurt iets om samen over te praten. Zolang die ambtenaren met hippie-idealen er maar uit de buurt blijven. Over community arts wordt er gedebatteerd in Lux.

Woensdag 23 september, Lux, 20:00 uur, gratis

Feest Vengaboys en Diva's Of Dance

Boom, boom, boom, I want you in my room. Boudewijn de Groot baalt dat hij die tekst niet heeft bedacht. Zo staat de beste tekstregel uit Nederland nog steeds op naam van de Vengaboys. Het project van Wessel van Diepen uit de jaren negentig was een megasucces. Vlak nadat 2 Brothers On the 4th Floor, T-Spoon en 2 Unlimited hun hoogtijdagen kenden. De dames van die drie groepen vormen samen de Diva's of Dance. Samen scoorden ze meer dan 45 hits en inmiddels zijn ze samen ook ouder dan 100. Maar het kan er nog mee door. Deze grootheden uit de jaren negentig komen samen met Gijs Staverman naar The Matrixx om de opening van de verbouwde dancetempel te vieren. En als de Vengabus komt, moet je bij de halte staan.

Vrijdag 25 september, Matrixx, 22:00 uur, 15,- euro

Concert 5Y3voor12

Vijf jaar bestaat 3voor12 Arnhem-Nijmegen nu. Het is de plek waar je het eerst las over De Staat, Lea, Bandito, Barbarella, The Kevin Costners, Black Bottle Riot en The Vlegels. Het is de enige plek waar je alles vindt over muziek in de twee steden. Een onmisbare plek dus en niet onbelangrijk voor het regionale muziekklimaat. Behalve recensies en interviews tikken, kunnen de lokale 3voor12'ers ook feestjes organiseren. Om het eerste lustrum luister bij te zetten wordt een feestelijk concert georganiseerd in Doornroosje. Muzikanten van dienst zijn Lea, The Vlegels en The Kevin Costners. Aansluitend organiseert de ooit Nijmeegse dj St. Paul zijn Helter Skelter-avond.

Vrijdag 18 september, Doornroosje, 21:30 uur, 6,- euro

Symposium 'Darwin en de evolutie van de cultuur'

23 september van 20.00-22.00 uur organiseert Soeterbeek Programma i.s.m. PV Radboud een symposium over Darwin. Charles Darwin veroorzaakte een wetenschappelijke revolutie toen hij de evolutiemechanismen doorzag: aanpassing en natuurlijke selectie liggen aan de basis van de evolutie van de soorten. De betekenis van deze ontdekking voor de natuurwetenschappen is enorm – maar gelden de wetten van de evolutie ook voor de cultuur, voornamelijk beeldende kunst en literatuur? Is de evolutie in de cultuur vergelijkbaar met die in de natuur?

Plaats: Aula, Comeniuslaan 2.
www.ru.nl/sp/darwin
www.ru.nl/soeterbeekprogramma

Wil Weg Week:

studie en stage in het buitenland
 Van 28 september t/m 2 oktober

organiseert het International Office de jaarlijkse Wil Weg Week waarin voorlichting gegeven wordt over studeren en stages in het buitenland. Het volledige programma staat op www.ru.nl/wilwegweek

Schrijfwedstrijd voor ambtenaren

Thema van de 5^e editie is 'Brieven en e-mails aan burgers'. Via de website www.deoverheid-schrijfstukkenbeter.nl kunnen alle ambtenaren van Nederland tot 1 november een daadwerkelijk verstuurd brief- of e-mailtekst inleveren. De organisatie is een samenwerkingsverband tussen Schouten & Nelissen, Radboud Universiteit, Adecco, Universitair Taal- en Communicatiecentrum Nijmegen en Tekstblad.
www.deoverheid-schrijfstukkenbeter.nl

Nieuwgezicht

Naam: Mirjam Koreman
Leeftijd: 42

Was: Teamleider in centrale bibliotheek De Mariënborg
Is: Teamleider informatie- en collectiediensten in de UB (1,0 fte)
Sinds: 1 juli 2009

Je begon in de vakantie. Moest je met de start van het collegejaar opnieuw wennen?

"In mijn eerste twee maanden was de campus inderdaad wat leeg. Dat had z'n voor- en z'n nadelen. Fijn om de hectiek voor te zijn. Zo kon ik de UB en mijn collega's in alle rust leren kennen. Nu is de UB volgestroomd met studenten en medewerkers. Leuk om te zien dat er zo goed gebruik van wordt gemaakt."

Zijn er grote verschillen tussen de UB en de openbare bibliotheek?

"Ergens lijkt het werk natuurlijk op elkaar, maar de organisaties zijn totaal verschillend. Hier staat de informatieve functie centraal. Die is in de openbare bibliotheek juist minimaal. Wat mensen daar willen weten is zo weinig specialistisch, dat vinden ze gewoon op internet. Het accent ligt daar op contact met scholen. Hier is de UB verweven met onderwijs en onderzoek, maar weer op een hele andere manier."

Wat doe je buiten je werk?

"Ik vorm een klassiek ensemble met wat oud-collega's. We zijn begonnen op het jubileumfeestje van een voormalige collega en dat bleek een succes. Ik speel dwarsfluit, een ander piano en de derde speelt cello. Soms doet er ook een zangeres mee. Het is een ongebruikelijke combinatie, maar het werkt heel goed. Soms spelen we popmuziek. Laatst bijvoorbeeld Norah Jones. Dat klinkt heel verrassend op klassieke instrumenten. Ik heb hier nog niet over zo'n muzikaal initiatief onder medewerkers gehoord. Met ongeveer tienduizend medewerkers is dat misschien wel een keer een leuk idee."

Algemeen

Muziek in de pauze 28 september

Op maandag 28 september 12.45-13.15 uur organiseert PV Radboud weer een lunchconcert in de aula, dit keer verzorgd Mir Tsvey, een duo dat Jiddische liederen zingt en speelt, bestaande uit Josine Franken en Leo Drieseenaar.
 Plaats: Aula, Comeniuslaan 2.
www.ru.nl/pv

Studentenkerk, Erasmuslaan 9A

Woensdags om 12.45 uur: Taizéviering. Het kunstproject Louteringsgraf, van eindigheid tot eeuwigheid, in de tuin van de Studentenkerk loopt tot 12 oktober. Aanmelden bij John Hacking.
 18 september om 13.00 uur: vertrek fietstocht langs oorlogsgraven.
 20 september om 11.00 uur: Viering 'Groeien in betrokkenheid'.
 20 september At 5 p.m.: Cath. Eucharist.
 21 september om 19.30 uur: Jongeren meditatiegroep.
 24 september om 12.45 uur: Roze lunch.
 27 september om 11.00 uur: Viering 'Naar een nieuw klimaat van vrede' (Vredesweek).
 27 september at 5 p.m.: Cath. Eucharist.
 Informatie en inschrijven:
www.ru.nl/studentenkerk

Wiskundetoernooi

Op 2 oktober van 10.00-16.30 uur wordt het 16de Wiskundetoernooi georganiseerd door staf en studenten van de opleiding wiskunde voor wwo-scholieren. Plaats: Gymnasium en Huygensgebouw.
www.ru.nl/wiskundetoernooi

Studenten

Met Isep naar De Verenigde Staten

Op 22 oktober van 12.15-13.45 uur is er een ISEP-voorlichtingsbijeenkomst. ISEP is een Amerikaans uitwisselingsprogramma waaraan meer dan 100 Amerikaanse universiteiten deelnemen. Er wordt gewerkt met een gesloten-beurzensysteem.
 Plaats: Th. v. Aquinostraat 1.00.35.
 Inlichtingen: International Office, tel. 3615450, isep@io.ru.nl.

Lezing Actuele denkers. Over Amartya Sen

1 oktober van 20.00-22.15 uur, Aula Radboud Universiteit Nijmegen
 In de serie 'Actuele Denkers' spreekt dr. mr.dr. Marjolijn Februari, filosoof en schrijver, over de Indiase econoom en Nobelprijswinnaar Amartya Sen, die wel 'het geweten van de economie' wordt genoemd, en die zich momenteel bezighoudt met de gevolgen van de globalisering. Februari illustreert haar inleiding met een filmfragment en close reading van een kenmerkend tekstfragment van Sen. Plaats: Aula, Comeniuslaan 2.
www.ru.nl/sp/actueledenkers

Science to Business Café

28 september van 17.30 tot 20.00 uur:

4e Science to Business Café voor startende studentondernemers. Deelnemers strijden in een elevator pitch contest om de Junior Mercator Award 2009 for knowledge-based entrepreneurship.
www.aanmelder.nl/sciencetobusinesscafe-28september2009

Debat 'Voedsel of onderwijs'

28 september om 20.00 uur:
 Een jongerendebat georganiseerd door studenten van JFV, CMSF, MYW met o.a. Kon Kelei, Kathleen Ferrier, (CDA) en Doekle Terpstra (hbo-raad).
 LUX, www.globaldebat.nl

Jubileum Biomedische Wetenschappen

Feestweek t/m 2 oktober tgv 25-jarig jubileum opleiding Biomedische Wetenschappen.
 Studiecencentrum Medische Wetenschappen.
www.bmw25jaar.nl

Cultuur

Cultuur op de Campus

6 oktober, 12.45-13.30 uur, muziek/theater: De Anale Fase
 De Rode Laars, E2.64, Erasmusgebouw 2e verd. (zijvleugel achter de Refter).
www.myspace.com/deanalefase
 7 oktober, 12.00-14.00 uur: Cultuur op de Campus danst. workshops salsa en tango. Z01.220, kelder Gymnasium, Heyendaalseweg 141, aanmelden via cultuuropedcampus@dsz.ru.nl o.v.v. salsa of tango (max. 40 personen), deelname gratis.

DVD presentatie KDC

25 september van 16.00-18.00 uur:
 Herderlijke brieven 1853-2003 in zijaal De Refter, Erasmusplein 1.
www.ru.nl/kdc

Exposities

Universiteitsbibliotheek

t/m 5 oktober: vertalingen van Engelse dichter Alfred Tennyson.

Universiteitsbibliotheek 1e verdieping

t/m 1 november: De Vrienden van Job – de beeldend kunstenaars Rinke Nijburg en Wout Herfkens.
 Erasmuslaan 36.

www.ru.nl/ubn/nieuws/tentoonstellingen

Bibliotheek Gedragwetenschappen

t/m 6 november: Philomena van Wamel. Spinozagebouw, 2e verd., Montessorin 3
www.ru.nl/ubn/op_bezoek/gedragwetenschappen/nieuws
Huygensgebouw Begane grond
 t/m 25 oktober Marijn van Beers 'Stilleven'. Heyendaalseweg 135.

Benoemingen

Prof. mr. L.G (Leonard) Verburg (Amsterdam, 1955) is per 1 januari benoemd tot hoogleraar Sociaal Recht (Rechtsgeleerdheid).

Prof. dr. mr. P.H.P.H.M.C. (Piet Hein) van Kempen (1969) is per 1 september benoemd tot hoogleraar Straf- en Procesrecht (Rechtsgeleerdheid).

Promoties & Oraties

21 september, 13.30 uur: promotie mw. ing. N.C. Smits (Med.Wet.) 'Heparan Sulfates in Human Lung: development of tools and relation with emphysema'.

21 september, 15.30 uur: promotie dhr. drs. J. van Ingen (Med.Wet.) 'Non-tuberculous mycobacteria: from gene sequences to clinical relevance'.

22 september, 13.30 uur: promotie dhr. J.-L.S. Salazar (Theologie) 'Conspiring into the good: Bernard Lonergan's critical contribution to theology of religions'.

22 september, 15.30 uur: promotie dhr. drs. M. van Leeuwen (Filosofie) 'Thinking Outside the Box: A Theory of Embodied and Embedded Concepts'.

23 september, 13.30 uur: promotie mw. drs. I.M. Overes (Med.Wet.) 'Minor histocompatibility antigens: targets in graft-versus-tumor immunity'.

23 september, 15.30 uur: promotie dhr. drs. J. Beijen (Med.Wet.) 'Bilateral hearing and cochlear implantation'.

24 september, 15.45 uur: oratie mw. prof. dr. M.W.G. Nijhuis - van der Sanden (UMC St Radboud)

25 september, 15.45 uur: oratie dhr. prof. dr. B. Steenbergen (Sociale Wet.)

29 september, 10.30 uur: promotie dhr. drs. K. Hendricksen (Med.Wet.) 'Developments in intravesical therapy for non-muscle invasive bladder cancer'.

30 september, 10.30 uur: promotie mw. drs. M.M. Bildt (Med.Wet.) 'Matrix metalloproteinases and their inhibitors in orthodontics and periodontitis'.

30 september, 13.30 uur: promotie mw. ir. H.H.M. Vermeulen (Med.Wet.) 'Genetic epidemiology of homocysteine and related diseases'.

30 september, 15.30 uur: promotie dhr. drs. J. Deunk (Med.Wet.) 'Computed Tomography in Blunt Trauma. Towards a more efficient use'.

1 oktober, 13.00 uur: promotie dhr. drs. S.J. Buitink (FNWI) 'Radio Emission from Cosmic Particle Cascades'.

1 oktober, 15.45 uur: oratie dhr. dr. J.M. McQueen (Sociale Wet.) 'AI sprekende leert men'.

2 oktober, 10.30 uur: promotie mw. drs. L.F. Waanders (FNWI) 'Expanding instrumental capabilities of MS-based proteomics. Advanced LC and MS Methods for in-depth analysis in challenging applications'.

2 oktober, 13.00 uur: promotie dhr. drs. G.J. Noordergraaf (Med.Wet.) 'Cardio-pulmonary Resuscitation: are two hands (really) enough? A modeling approach to CPR'.

2 oktober, 15.45 uur: oratie dhr. dr. mr. R.E.C.M. Niessen (Rechtsgeleerdheid) 'Rechtsvinding in belastingzaken'.

Open Week Universitair Sportcentrum

Bij inschrijving tijdens de Open Week van 14 t/m 20 september is geen lidmaatschapsgeld verschuldigd (€ 20,-). En wordt er onder de nieuwe inschrijvingen 5 keer een gratis maand sporten verloot. Medewerkers van de universiteit kunnen sporten tegen een gunstig tarief. Boven op de standaardkorting kan bedrijfssport opgevoerd worden in FleX, het keuzemodel arbeidsvoorwaarden.

www.ru.nl/usc

Waalbrug spits rijden

Vanaf 7 september kunnen automobilisten met bestemming Nijmegen geld verdienen door tijdens de spits niet over de Waalbrug te rijden. Men kan tijdens de proef elke dag € 4,- verdienen. De proef loopt tot 19 december. Automobilisten die regelmatig over de Waalbrug in de spits naar Nijmegen rijden, kunnen zich aanmelden op www.slimprijzen.nl.

Symposium Sekse Specifieke Geneeskunde

Op 7 oktober van 19.30 – 21.40 uur organiseert de werkgroep Sekse Specifieke Geneeskunde (WSSG) een symposium over seks, sekse en seksualiteit. Er zijn drie workshops. Dit symposium is met name bedoeld voor studenten geneeskunde, psychologie en pedagogiek, maar ook andere belangstellenden zijn welkom. Kaartverkoop aan de deur, MFV-leden €2,00, niet-MFV-leden €3,00, niet-studenten €5,00. Hippocrateszaal, Geert Groteplein Noord 21.

Vacatures

Kijk voor vacatures en uitgebreide informatie op: www.ru.nl/vacatures*

Deze week onder meer:

- PhD student for PANDORA project (1,0 fte)
Faculty of Science
- (Junior) onderzoeker Paramedische Zorg (0,8 fte)
ITS
- PhD student for Acting on Emotional Language (1,0 fte)
Faculty of Social Science

* Voor interne vacatures, kijk op www.radboudnet.nl/vacatures

ADVERTENTIE

Think Global, Act Local

De Radboud Universiteit heeft met de gemeente Nijmegen en bedrijven uit de regio het 3Pact ondertekend. Handen uit de mouwen om de gevolgen van de recessie tegen te gaan. We denken wereldwijd, maar voelen ons verbonden met de regio.

Radboud Universiteit Nijmegen

één in weten

Colofon

Vox is het tweewekelijks onafhankelijk magazine van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Redactie-adres: Comeniuslaan 6. Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen. Tel: 024-3612112.

Fax: 024-3612874.

E-mail: redactie@vox.ru.nl. E-mail Vox Campus: voxcampus@vox.ru.nl

studenten: www.voxlog.nl

medewerkers: www.radboudnet.nl

Redactie: Chris-Jan van der Heijden (hoofdredacteur), Carin Bökkerink (Vox Campus), Paul van den Broek, Anne Dohmen (eindredactie), Rob

Goossens, Lieke Steijvers, Martine Zuidweg

Medewerkers: Stephan L. Borggreve, Walter Breukers, Anouk Broersma, Bregje Cobussen, Jacqueline van Dongen, Jaap Godrie, Alex van

der Hulst, Roel Neijts, Ilse Schuurmans,

Roel van den Tillaart, Ruud Vos, Ron Welters

Columnisten: Mgt

Fotografie: Dick van Aalst, Bert Beelen, Duncan de Fey, Erik van 't Hullenaar, Gerard Verschooten

Illustraties: Merlijn Draisma, Miesjel van Gerwen, Ton Meijer (graphics), Michiel Vijselaar, Ruud Vos

Redactieraad: prof. dr. C.C. van Baalen, M.B.W.

ter Berg, dr. E. Denessen, S.C.W. ter Hart, prof. dr. R.S.G. Holdrinet, A. C. P. Peeters,

dr. M. van Puijzen, W. Scholten

Vormgeving en opmaak: Nies en Partners bno, Nijmegen

Advertenties: Bureau van Vliet 023-5714745, zandvoort@bureauvanvliet.com. Redactie Vox 024-3612112, advertentie@vox.ru.nl.

Abonnementen: Personeelsleden, studenten:

€25,- o.v.v. student- of personeelsnummer

Overigen: €35,- over te maken op ING-Bank

1363505 t.n.v. Stg. KU Radboud Universiteit

Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen

Adreswijzigingen: Abonnementenadministratie

Vox, Postbus 9102, 6500 HC Nijmegen,

tel: 024 - 3615984

Druk: Thieme Amsterdam

Foto omslag: Duncan de Fey

Vox Campus

Mededelingen of berichten voor Vox Campus kunt u sturen naar: voxcampus@vox.ru.nl

De deadline voor het aanleveren van berichten in Vox Campus is woensdag om 14.00 uur in de week voor verschijning. De volgende Vox verschijnt op 1 oktober.

VOXBACKSTAGE

Wat? **Opening academisch jaar
Facultaire Unie**
Waar? **Zijzaal Refter**
Wanneer? **Woensdag 9 augustus
van 16:00 tot 18:00 uur**

Wil van den Bercken kijkt verbaasd om zich heen.

“Zo veel studenten zitten er nooit in de collegezaal”, zegt de hoogleraar Christendom in Rusland en Oekraïne. Misschien geeft gratis drank de doorslag. De Facultaire Unie opent, heel eigenwijs, het academisch jaar met een eigen borrel. En het is met de benen buiten boord, een enorme opkomst. De unie is een grote familie. Zeker nu ook Arabisch is toegevoegd aan het verbond tussen filosofie, theologie en religiewetenschappen. De studentenaantallen nemen toe en zelfs kopstukken als **Peter Nissen** keren terug op het oude nest. “Heimwee”, luidt de simpele verklaring voor zijn terugkeer na een jaar Tilburg. De Arabische nieuwkomers voelen zich ook al helemaal thuis.

Hoogleraar Islam en Arabisch **Kees Versteegh**: “We zijn heel hartelijk ontvangen. En dat is fijn, nadat Arabisch niet meer welkom was bij letteren.” “Wij doen feestjes graag dubbel”, verklaart studente religiewetenschappen **Viola** deze aparte borrel. **Brenda**: “Eerstejaars filosofie hebben er een handje van om heel radicaal tegen religie te zijn, dat is gelukkig minder bij ouderejaars.” Soms zijn ouderejaars hoogleraren nog radicaal, zoals antichristelijk filosoof **Machiel Karskens**. Hij zegt geen last te hebben van alle gelovigen in zijn omgeving. “Maar ik krijg er af en toe wel jeuk van.” Collega **Marcel Becker** wil aangetekend zien dat filosofen het doorgaans niet met elkaar eens zijn: “Dat krijg je als je veel nadenkt.” Karskens ziet dat theologen geregeld switchen naar filosofie. “Godzijdank vallen er velen van hun geloof af.” Switchen kan ook andersom. Student Bert doet gezellig alle opleidingen van de Facultaire Unie: “Ik ben net klaar met filosofie en begin nu bij theologie. Maar daar laat ik het wel bij hoor.”

Waarom heeft de facultaire unie eigenlijk een eigen opening van het academisch jaar? Hoogleraar **Hans van de Ven**: “Wij doen dit al wel honderd jaar. En kijk die drukte: ons gezelschap floreert.” Decaan religiewetenschappen **Jean-Pierre Wils**: “Wij zijn geen exoot meer op deze universiteit.” Theologiedecaan **Ben Vedder** mag vandaag het praatje houden. In een kurkdroog relaas over de term geesteswetenschappen heeft Vedder nog een humoristische uitsmijter. Hij ontdekte onlangs het veertig jaar oude mode- en parfummerk Esprit. De decaan vermoedt dat het merk minder succes zou hebben als het *geist* geheten zou hebben. Ja, wij moesten ook naar buiten gedragen worden na deze theologische dijenkletser. Gelukkig waren er warme handen genoeg voor die taak. ★ **AvdH, AD**

Ben Vedder: “Mijn vrouw klaagt dat ik nooit lach op foto's.”

Jean-Pierre Wils, rechts naast Hans van de Ven: “Alweer? Ik stond de vorige keer ook al in jullie borrelrubriek!”

Religiewetenschappers Juna, Saïd, Brenda, Oskar (in kilt), Minke en Viola: “Wij doen alles dubbel, borrels dus ook.”

Theoloog Peter Nissen is gebruind en wel terug op het oude nest.

Marcel Becker en Machiel Karskens filosoferen over het begrip *Geist*.

Lieke de Jong en Kees Versteegh. “Zonder Lieke was deze hernieuwde opleiding Arabisch niet mogelijk.”

Filosofiestudent Richard en theologiestudent Bert willen wel als stereotype filosofen poseren.

Studente Janneke van der Leest, Jacques van der Vliet (hoogleraar Godsdiensten van het oude Egypte) en Wil van den Bercken.